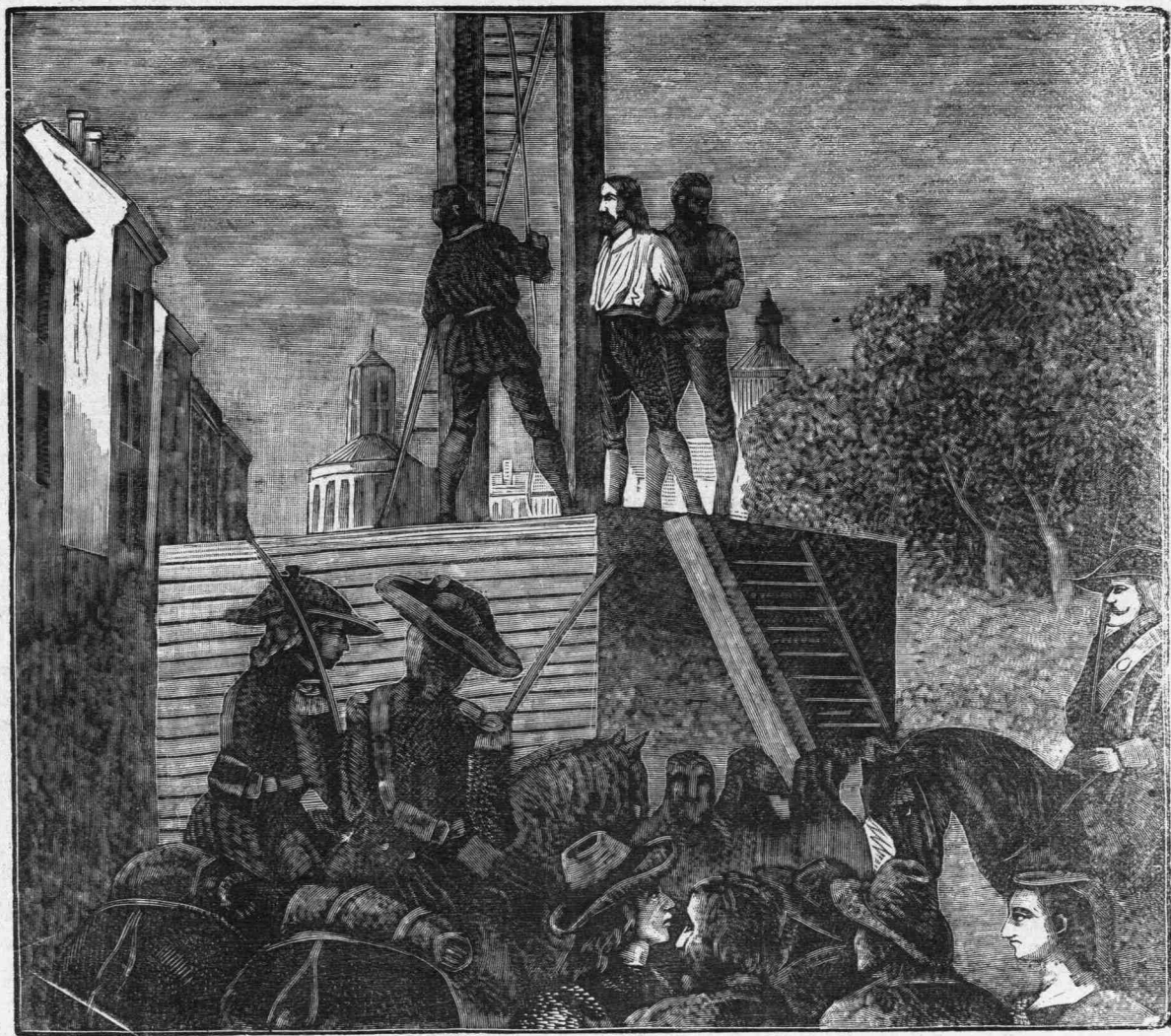

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

Ο ΛΗΣΤΗΣ

Ὁ Πασχάλης ἀνέβη ταχέως ἐπὶ τοῦ ἱκριώματος. (Σελ. 140).

— Εἶμαι, ὥς βλέπεις, ἀκριβῶς ἐνήμερος τῶν διατρεχόντων.

— Ἐν τούτοις, δυνατόν νὰ ὑπάρχουν μερικά πράγματα, ἅτινα ἀγνοεῖς.

— Ὁ Θεὸς μόνος εἶνε μέγας, ὥς λέγει ὁ Ἀλῆς. Ἀλλ' ἐξαιολοῦθαι καὶ θὰ ὁμολογήσω τὴν ἀγνοίαν μου. Δὲν ἐπιθυμῶ καὶ ἐγὼ εἰμὶ τὸ νὰ διαφωτίζωμαι.

— Λόιπόν! Οἱ ἐξ ἑκατοστῶν συνῆλθον καὶ προσέφεραν ἀπὸ κοινοῦ ἀνὰ εἰκοσιπέντε οὐγγίαις, αἱ ὁποῖαι μᾶς κάμνουν ἐν ὅλῳ ἑκατὸν πενήκοντα.

— Ἰσον, ἀπήντησεν ὁ Βρουῖνος, μετὰ τοῦ αὐτοῦ παντοτε ἀφρόντιδος ὕψους, μὲ χιλίας ὀκτακοσίας ἐνενήκοντα λίρας. Βλέπεις ὅτι γνωρίζω καλὰ καὶ ὑπολογίζω... Ἐπειτα;

— Ἐπειτα προσέφεραν τὸ ποσὸν αὐτὸ εἰς δύο ἢ τρεῖς, τοὺς ὁποίους γνωρίζουν ὅτι σοῦ εἶνε οἱ συνηθέστεροι σύντροφοι, ἂν συναινέσουν νὰ τοὺς συνδράμουν εἰς τὴν σύλληψίν σου.

— Ἀς προσφέρουν. Εἶμαι ὑπερβέβαιος ὅτι κανένα προδότην δὲν θὰ εὕρουν μέχρις ἀποστάσεως δέκα λευγῶν εἰς ὅλην τὴν περιφέρειαν.

— Ἀπατάσαι, εἶπεν ὁ Μιλιταῖος, ὁ προδότης εὐρέθη.

— Ἀ! ἐπεφώνησεν ὁ ληστὴς συμπύσσων τὰς ὀφρῦς.

Καὶ φέρων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἐγχειριδίου του ἐξηκολούθησε :

— Καὶ πῶς τὸ γνωρίζεις σὺ αὐτό;

— ὦ! Θεέ μου, φυσικώτατα καὶ ἀπλούστατα. Ἦμην χθὲς εἰς Μεσσήνην, εἰς τοῦ πρίγκηπος Καρίνη. Μὲ εἶχεν εὐ-

τος καλέσει ἐκεῖ διὰ ν' ἀγοράσῃ τουρκικὰ ὑφάσματα. Ἦλθε τότε ἐν τῷ μεταξύ εἰς ὑπηρετὴς καὶ τῷ εἶπε λέξεις τινὰς εἰς τὸ οὖς. «Καλὰ», ἀπήντησεν ὑψηλοφώνως ὁ πρίγκηψ, «ὥς εἰσέλθῃ». Μοὶ ἔνευσε τότε νὰ διαβῶ εἰς παρκαείμενον δωμάτιον καὶ ὑπῆκουσα. Καὶ καθὼς οὐδὲ κἄν ὑποπτεύετο ὅτι σ' ἐγνώριζα ἤκουσα τὴν συνδιάλεξιν, ἣτις ἀπέβλεπεν ἐσέ.

— Ναί, καὶ λοιπόν;

— Καὶ λοιπόν! ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ὁ θεράπων ἀνήγαγεν, ἦτο ὁ προδότης. Ἀνελάμβανε ν' ἀνοίξῃ τὰς πύλας τοῦ φρουρίου σου. Εἶπεν ὅτι δὲν θὰ σέ παρέιδον ἀνυπεράσπιστον εἰς χεῖράς των, ἐνῷ θὰ ἐγευμάτιζες, καὶ ἀνέλαβεν ἀκόμη νὰ τεθῇ αὐτός ὁ ἴδιος ἐπὶ κεφαλῇς τῶν χωροφυλάκων ὡς ὁ ὁδηγός των μέχρι τοῦ ἐστιατορίου σου.

— Καὶ γνωρίζεις πῶς ὀνομάζεται αὐτός ὁ ἄνθρωπος; ἠρώτησεν ὁ Βρούνος.

— Εἶνε ὁ Πλασίδος Μέλης, ἀπήντησεν ὁ Μιλιταῖος.

— Κατάρ! ἀνέκραξεν ὁ Πασχάλης τρίζων τοὺς ὀδόντας. Πρὸ ὀλίγου ἦτο ἐδῶ.

— Καὶ ἀνεχώρησε;

— Μίαν στιγμὴν προτοῦ ἔλθῃς.

— Τότε ἐπῆγε πρὸς συνάντησιν τῶν χωροφυλάκων, διότι, ἀφ' ὅτι καταλαμβάνω, θὰ συνετρώγετε.

— Ὡς βλέπεις.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς συμβαίνει. Ἄν ἤθελες νὰ φύγῃς, μὴ χάνης οὐδὲ στιγμὴν.

— Ἐγὼ νὰ φύγω! εἶπεν ὁ Βρούνος γελῶν. Ἀλῆ!... Ἀλῆ!...

Ὁ Ἀλῆς εἰσῆλθε.

— Κλείσε τὴν θύραν τοῦ πύργου, τέκνον μου, ἀπόλυσον τρεῖς σκύλους εἰς τὴν αὐλὴν, ἄφες τὴν τετάρτην, τὴν Λέαιναν, ν' ἀναβῇ ἐπάνω καὶ ἐτοίμασον τὰ πολεμοφόδια.

Αἱ γυναῖκες ἔρρηξαν κραυγὰς.

— ὦ! σιωπᾶτε, Θεέ μου, ἐξηκολούθησεν ὁ ληστής διὰ νεύματος ἐπιτακτικοῦ. Δὲν πρόκειται νὰ ψάλωμεν ἐδῶ. Σιωπή, καὶ ἄκρα ἡσυχία, ἂν ἀγαπᾶτε.

Αἱ γυναῖκες ἐσίγησαν.

— Κάμε συντροφίαν εἰς αὐτὰς τὰς κυρίας, ἔμπορε, προσέθηκεν ὁ Βρούνος. Ὅσον δι' ἐμέ, πρέπει νὰ κάμω τὸν γυρόν μου.

Ὁ Πασχάλης ἔλαβε τὴν καραβίναν του, ἐξώσθη τὴν φυσίγγιον του, καὶ προῦχώρησε πρὸς τὴν θύραν. Ἀλλὰ, καθ' ἣν στιγμὴν ἠτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ, ἔστη ἀκροώμενος.

— Τί συμβαίνει; εἶπεν ὁ Μιλιταῖος.

— Δὲν ἀκούεις τοὺς σκύλους μου ποῦ ὠροῦνται; ὁ ἐχθρὸς προχωρεῖ. Μόλις πέντε λεπτά, βλέπεις, ἐβράδυναν ὕστερον ἀπὸ σέ. Σιωπή, τίγρεις μου, ἐξηκολούθησεν ὁ Βρούνος ἀνοίγων ἐν παράθυρον καὶ συρίζων συνθηματικῶς. Καλὰ, καλὰ, μὲ προειδοποιούν.

Οἱ σκύλοι ἐγόγγυσαν ἐλαφρῶς καὶ ἐσίγησαν. Αἱ γυναῖκες καὶ ὁ Μιλιταῖος ἔφρισσαν ἐκ τρόμου, διότι ἐμάντευον ὅτι φοβερόν τι ἐμέλλε νὰ διεδραματίζετο.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὁ Ἀλῆς εἰσῆλθε μὲ τὴν εὐνοουμένην κῦνα τοῦ Πασχάλη. Τὸ εὐγενὲς ζῶον ἔβη κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν κύριόν του. Ἦνωρθώθη ἐπὶ τῶν ὀπισθίων του ποδῶν, ἐπέθηκε τοὺς δύο τοῦ ἐμπροσθίου ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ ληστοῦ, τὸν ἠτένισε διὰ βλέμματος νοήμονος καὶ ἤρχισε νὰ ὠρύηται ἐλαφρῶς.

— Ναί, ναί, Λέαινα, εἶπεν ὁ ληστής, εἶσαι, τωόντι, θελκτικὸν ζῶον.

Εἶτα τὴν ἐθώπευσε διὰ τῆς χειρὸς του καὶ τὴν ἡσπάσθη εἰς τὸ μέτωπον, ὡς θὰ ἔπραττε εἰς ἐρωμένην. Ἡ κῦνα ἐξέπεμψε δευτέραν ὠρυγὴν ταπεινὴν καὶ θρηνώδη.

— Ἐμπρός, Λέαινα, ἐξηκολούθησεν ὁ Πασχάλης Βρούνος. Φαίνεται ὅτι τὸ πρᾶγμα ἐπείγει. Ἐμπρός, ὠρχία μου, ἔμπρός.

Καὶ ἐξῆλθεν ἀφίνων τὸν ἔμπορον καὶ τὰς δύο γυναῖκας ἐν τῷ ἐστιατορίῳ. Κατῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ εὗρεν ἐκεῖ τοὺς τρεῖς σκύλους ἀνακινουμένους ἐν ἀνησυχίᾳ, ἀλλὰ δίχως

ἀκόμη νὰ ὑποδεικνύωσιν ὅτι ὁ κίνδυνος ἦτο λίαν ἐπικείμενος.

Ἠνέφζε τὴν θύραν τοῦ κήπου, καὶ ἤρξατο περιεργόμενος αὐτόν. Αἶφνης ἡ Λέαινα ἐσταμάτησε καὶ ὠσφράνθη, εἴτα δὲ ἐπροχώρησε κατ' εὐθείαν εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ περιβόλου.

Φθάσασα παρὰ πόδας τοῦ τείχους, ἠνωρθώθη ὡς εἰ πρὸς ἀναρρίχσιν, προτοῦσα τὰς σιαγόνας τῆς καὶ ὑποκόφως ὠρυομένη, ἐνῷ ταυτοχρόνως ἠτένιζεν ἂν ὁ κύριός τῆς τὴν εἶχεν ἀκολουθήσει. Ὁ Πασχάλης εὗρίσκετο ὀπισθὲν τῆς. Εἶχεν ἐννοήσει ὅτι ὑπῆρχε κατ' αὐτὴν τὴν διεύθυνσιν καὶ εἰς ὀλίγων μόνον βημάτων ἀπόστασιν ἐχθρὸς τις κεκρυμμένος. Καὶ ἐνθυμηθεὶς ὅτι τὸ παράθυρον τοῦ θαλάμου, εἰς ὃν ὁ Παῦλος Θωμάσσης εἶχε μετενεχθῇ αἰχμάλωτος, ἔβλεπεν εἰς ἐκεῖνο ἀκριβῶς τὸ μέρος, ἀνέβη ζωηρῶς, παρακολουθούμενος ὑπὸ τῆς Λεαίνης, ἣτις μὲ χαῖνον τὸ στόμα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αἰμάσσοντας, διέβη τὴν αἴθουσαν, ἐν ἣ αἱ δύο κόραι καὶ ὁ Μιλιταῖος περιέμενον ἐναγωνίως τὸ πέρας τοῦ δραματικοῦ αὐτοῦ ἐπεισοδίου καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν γείτονα θάλαμον, ὅστις εὗρίσκετο δίχως φῶς καὶ τοῦ ὁποίου τὸ παράθυρον ἦτο ἀνοικτόν. Μόλις εἰσελθοῦσα ἡ Λέαινα, προῦχώρησεν ἔρπουσα ὡς ὄφει πρὸς τὸ παράθυρον. Εἶτα, ὅτε ὀλίγα μόνον βήματα ἀπέειχε τούτου καὶ προτοῦ ὁ Πασχάλης σκεφθῇ νὰ τὴν συγκατήσῃ, ὥρμησεν ὡς πάνθηρ διὰ τῆς διανοιγμένης αὐτῇ ἐξόδου, ἀδιαφοροῦσα διὰ τὸ ὕψος, τὸ διανοιγόμενον ἀπὸ τοῦ ἐτέρου μέρους. Ὁ Πασχάλης εὗρέθη πρὸ τοῦ παραθύρου ταυτοχρόνως μὲ τὴν κῦνα. Τὴν εἶδε ποιοῦσαν τρία σκιρτήματα πρὸς μεμονωμένην τινὰ ἐλαίαν. Εἶτα ἤκουσε κραυγὴν. Ἡ Λέαινα εἶχεν ἀρπάσει ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἄνθρωπον κεκρυμμένον ὀπισθεν αὐτῆς τῆς ἐλαίας.

— Βοήθειαν! ἀνέκραξε ζωηρῶς, ἐν ἣ ὁ Πασχάλης ἀνεγνώρισε τὴν φωνὴν τοῦ φίλου τοῦ Πλασίδου. Βοήθειαν, Πασχάλη!... βοήθειαν!... Κάλεσε τὸν σκύλόν σου, ἀλλῶς θὰ τὸν ξεκιλιάσω.

— Ἀπάνω του!... Λέαινα, ἀπάνω του! Στὸν τόπο, στὸν τόπο, Λέαινα. Στὸν τόπο τὸν προδότη!...

Ὁ Πλασίδος εἶδεν ὅτι ὁ Βρούνος ἐγνώριζε τὰ πάντα.

Τότε καὶ αὐτός, ἔρρηξε γοερὰν κραυγὴν ἄλγους καὶ ἀγανακτήσεως. Καὶ μάχη θανασιμος συνῆλθε μεταξύ ἀνθρώπου καὶ κύνος. Ὁ Βρούνος παρακολουθεῖ διὰ τοῦ βλέμματος τὴν ἀλλόκοτον αὐτὴν μονομαχίαν, στηριζόμενος ἐπὶ τῆς καραβίνας του. Ἐπὶ δέκα λεπτά, ὑπὸ τὸ ἀόριστον φέγγος τῆς σελήνης, ἔβλεπε παλαιόντα, πίπτοντα, ἀνεγειρόμενα, δύο σώματα, ὧν ἡδυνάτει νὰ διακρίνῃ τὴν φύσιν ἢ τὸ σχῆμα. Τόσον ἐφαίνοντο συμπαγῇ. Ἐπὶ δέκα λεπτά ἤκουε κραυγὰς συγκεχυμένας, δίχως νὰ δύναται νὰ διακρίνῃ τὰς ὠρυγὰς τῆς κύνος ἀπὸ τῶν κραυγῶν τοῦ ἀνθρώπου. Τέλος, μετὰ παρέλευσιν δέκα λεπτῶν, ὁ ἕτερος τῶν μαχητῶν κατέπεσε διὰ νὰ μὴ ἀνεγερθῇ πλέον. Ἦτο ὁ ἀνὴρ. Ὁ Βρούνος ἐκάλεσε διὰ συριγμοῦ τὴν Λέαιναν ὀπίσω. Διέβη ἐκ νέου τὸ ἐστιατόριον, δίχως νὰ ἐκφέρῃ λέξιν. Κατέβη μετὰ σπουδῆς καὶ ἐπῆγε ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν πρὸς τὴν εὐνοουμένην τοῦ κῦνα. Ἀλλὰ, καθ' ἣν στιγμὴν ἐπανήρχετο καθημαγμένη ἐκ τῶν δι' ἐγγειριδίου πληγῶν καὶ τῶν δειγμάτων, διέκρινεν ὁ Βρούνος ἐν τῇ ὁδῷ, τῇ ἀγοῇ ἀπὸ τοῦ χωρίου πρὸς τὸ φρούριον, ἀποστιλβούσας ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τῆς σελήνης, τὰς κἄνας καραβινῶν. Πάραυτα ἐκλείσεν ἀσφαλῶς τὴν θύραν διὰ τῶν σιδηρῶν τῆς μοχλῶν καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον, ἐνθα εὗρισκοντο οἱ περὶτρομοὶ συμπόται. Ὁ Μιλιταῖος ἔπινεν, αἱ δύο κόραι ἀπήγγελλον προσευχάς.

— Λοιπόν; ἠρώτησεν ὁ Μιλιταῖος.

— Λοιπόν! ἔμπορε; ὑπέλαβεν ὁ Βρούνος.

— Ὁ Πλασίδος;

— Παρέδωκε τὸ πνεῦμα, ἀλλ' ἰδοὺ μία ἄλλη λεγεὼν δαιμόνων, οἵτινες μᾶς ἐπιπίπτουν.

— Ποῖοι;

— Οἱ χωροφύλακες καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα τῆς Μεσσηνίας, ἂν δὲν ἀπατῶμαι.

- Καὶ τί θὰ κάμῃς ;
- Θὰ φρονέσω ὅσους δυνήθω πλειότερους, ἐν πρώτοις.
- Καὶ ἔπειτα ;
- Ἐπειτα... θὰ τινάξω καὶ ἐγὼ ὡς οἱ λοιποί.

Αἱ κόρσι ἔρρηξαν μεγάλας κραυγὰς.

— Ἀλλῇ, ἐξηκολούθησεν ὁ Πασχάλης, ὁδήγησον αὐτάς τὰς νέας εἰς τὴν ἀποθήκην, καὶ δὸς εἰς αὐτάς πᾶν ὅ,τι σοὶ ζητήσουν, ἐκτὸς ἀπὸ κηρία, διότι ὑπάρχει φόβος μὴ θέσουν πῦρ εἰς τὴν πυρίτιδα, προτοῦ ἔλθῃ ἡ κατὰλληλος στιγμή.

Τὰ πτωχὰ πλάσματα κατέπεσαν γονυπετῇ.

— Ἐμπρός, ἔμπρός, εἶπεν ὁ Βροῦνος πλήττων τὸν πόδα, ὃς ὑπακούσμεν.

Καὶ εἶπε τοῦτο διὰ κινήματος καὶ τόνου τοιούτων, ὥστε αἱ δύο κόρσι ἠγέρθησαν καὶ ἠκολούθησαν τὸν Ἀλῆν, χωρὶς νὰ τολμήσωσι νὰ ἐκστομίσωσι τὸ παραμικρὸν παράπονον.

— Καὶ τώρα, ἔμπορε, εἶπεν ὁ Βροῦνος, ὅτε ἐκεῖναι ἐξήλθον, σθέσον τὰ φῶτα καὶ κάθῃσον εἰς τινὰ γωνίαν, ὅπου αἱ σφαῖραι δὲν θὰ δύνανται νὰ σέ προσβάλλουν, διότι ἰδοὺ ὅτι οἱ μουσικοὶ πλησιάζουν, καὶ ὁ χορὸς θ' ἀρχίσῃ.

I

Μετά τινὰς στιγμὰς ὁ Ἀλῆς ἐπανῆλθε κομίζων ἐπ' ὤμου τέσσαρα ὅπλα ὅμοια πρὸς ἄλληλα καὶ κάνιστρον πλήρες φυσίγγιων. Ὁ Πασχάλης Βροῦνος ἠνέωξεν ὅλα τὰ παραθύρα διὰ ν' ἀντεπεξέρχεται ἐξ ὅλων ταυτοχρόνως τῶν πλευρῶν. Ὁ Ἀλῆς ἔλαβεν ὅπλον καὶ ἠτοιμάσθη νὰ τοποθετηθῇ πρὸ τινος τῶν παραθύρων.

— Ὅχι, τέκνον μου, τῷ εἶπεν ὁ Πασχάλης, ὅχι αὐτὸ ἐμὲ μόνον ἀφορᾷ. Δὲν θέλω νὰ ἐνώσω τὴν τύχην σου πρὸς τὴν ἰδικήν μου εἰμαρμένην. Δὲν θέλω νὰ σέ παρασύρω μετ' ἐμοῦ. Εἰσαι νέος, οὐδὲν ἀκόμη ὥθησε τὸν βίον σου ἐξω τῆς κανονικῆς ὁδοῦ. Πίστευσόν με, παράμεινε μέλος τῆς κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων.

— Πάτερ, ἀπήντησεν ὁ νέος με τὴν γλυκεῖάν του φωνήν, διατί δὲν θέλεις νὰ σέ υπερασπισθῶ, ὅπως ἡ Λεαίνα σέ υπερασπίσθῃ ; Γνωρίζεις ὅτι μόνον σέ ἔχω καὶ ὅτι ἂν ἀποθάνῃς, θὰ συναποθάνω μετὰ σοῦ.

— Ποῶς, Ἀλῆ. Ἄν ἀποθάνω, ἔχω ἴσως νὰ ἐγκαταλίπω μυστηριώδη τινα καὶ τρομερὰν ἐντολήν, ἥς τὴν πληρῶσιν εἰς τὸ τέκνον μου μόνον θὰ δυνήθω νὰ ἐμπιστευθῶ. Ἀνάγκη λοιπόν, τέκνον μου, νὰ ζήσῃς, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς παραγγελίας τοῦ πατρός σου.

— Καλὰ, εἶπεν ὁ Ἀλῆς. Ὁ πατήρ εἶνε ὁ κύριος, τὸ τέκνον θὰ ὑπακούσῃ.

Ὁ Πασχάλης ἀφῆκε τὴν χεῖρά του νὰ καταπέσῃ, ὁ Ἀλῆς τὴν ἔλαβε καὶ τὴν ἠσπάσθη.

— Εἰς τίποτε λοιπόν δὲν θὰ σοῦ χρησιμεύω, πάτερ μου, εἶπε τὸ παιδίον.

— Γέμιζε τὰ ὅπλα, ἀπήντησεν ὁ Βροῦνος.

Ὁ Ἀλῆς ἐτίθη εὐθὺς εἰς ἔργον.

— Καὶ ἐγὼ ; ὑπέλαβεν ὁ ἔμπορος τῆς Μάλτας ἀπὸ τῆς γωνίας του, εἰς ἣν ἦτο ὠχυρωμένος.

— Σὲ παραγγελιοδόχε, σὲ φυλάσσω διὰ νὰ σέ πέμψω ὡς ἀπεσταλμένον.

Τὴν στιγμήν αὐτὴν ὁ Πασχάλης Βροῦνος εἶδεν ἀποστίλβοντα τὰ ὅπλα δευτέρως ὁμάδος, ἡ ὁποία κατήρχετο τοῦ ὄρους καὶ προὔχρει τόσον εὐθέως πρὸς τὴν μεμονωμένην ἐλπίαν, ὑποκάτω τῆς ὁποίας ἔκειτο τὸ πτώμα τοῦ Πλασίδου ὥστε προφανὲς ἦτο ὅτι ἐβγαίνει εἰς ὑποδείχθην μέρος συνεντεύξεως. Οἱ προπορευόμενοι τῆς ὁμάδος προσέκοψαν ἐπὶ τοῦ πτώματος. Τότε κύκλος ἐσχηματίσθη περὶ αὐτό, ἀλλ' οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὸ ἀναγνώρισῃ, τόσον οἱ χαλύβδινοι ὀδόντες τῆς Λεαίνης τὸ εἶχον παραμορφώσει. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἡ ἐλπίς ἦτο τὸ ὑποδειχθὲν παρὰ τοῦ Πλασίδου μέρος πρὸς συνέντευξιν, ἐπειδὴ τὸ πτώμα ἔκειτο παρὰ πόδας τῆς ἐλπίας, καὶ, ὡς

οὐδὲν ἀνθρώπινον ὃν ἐπεφάνετο εἰς τὰ περίξ, ἦτο πρόδηλον ὅτι ὁ νεκρὸς ἦτο αὐτὸς ὁ Πλασίδος· οἱ στρατιῶται συνεπέραναν ἐκ τούτου ὅτι ἡ προδοσία εἶχεν ἀποκαλυφθῇ, καὶ ὅτι συνεπῶς ὁ Βροῦνος εἶχε λάβει τὰ μέτρα του. Ἐσταμάτησαν τότε ἵνα συσχεθῶσιν. Ὁ Πασχάλης παρηκολούθει ὅλας τὰς κινήσεις ὄρθιος πρὸ τοῦ παραθύρου. Τὴν στιγμήν ἐκείνην ἡ σελήνη, ἀποκαλυφθεῖσα ὑπὸ τῶν νεφῶν, προέβαλε, καὶ τὸ φῶς τῆς προσέπεσεν ἐπ' αὐτοῦ. Εἰς τῶν στρατιωτῶν τὸν ἰεὺς κρινε, καὶ τὸν ὑπέδειξεν εἰς τοὺς συντρόφους του. Ἡ κραυγὴ : « Ὁ ληστής !... Ὁ ληστής !... » ἠκούσθη ἀπὸ τῶν στομάτων ὅλων καὶ ταύτην πάραυτα ἐπηκολούθησε γενικὸς πυροβολισμὸς ἐκ μέρους τοῦ ἀποσπάσματος. Σφαῖραι τινες ἠμβλύθησαν ἐπὶ τοῦ τείχους· ἄλλαι διέβησαν συρίζουσαι πρὸ τῶν ὧτων καὶ ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς ἐκείνου, κατὰ τοῦ ὁποίου εἶχον ριφθῇ, καὶ ἐβυθίσθησαν ἐπὶ τῆς ὀροφῆς. Ὁ Πασχάλης ἀνταπήντησε κενώσας ἀλληλοδιαδόχως τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ πληρωθέντα τέσσαρά του ὅπλα. Τέσσαρες ἄνθρωποι κατέπεσαν νεκροί. Οἱ στρατιῶται, μὴ ἀνέχοντες εἰς τὸν κυρίως στρατὸν ἀλλ' εἰς τὴν ἐθνοφυλακὴν, ἐπτοήθησαν πρὸς στιγμήν βλέποντες τὸν θάνατον τόσον ἐγγὺς αὐτῶν. Βασίζόμενοι εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Πλασίδου, ἠλπίζον πάντες οὗτοι σύλληψιν εὐχερῇ, ἀλλ' ἂντ' αὐτῆς ἠναγκάζοντο ἡδὴ νὰ προέβαινον εἰς ἀληθῆ πολιορκίαν, ὅλα δὲ τὰ πρὸς πολιορκίαν ἐπιτήδεια τοῖς ἔλειπον. Τὰ τείχη τοῦ μικροῦ φρουρίου ἦσαν ὑψηλά, καὶ αἱ θύραι του ὀχυραί, αὐτοὶ δὲ οὔτε κλίμακας εἶχον οὔτε πελέκεις. Ἀπέμενεν ἡ ἐλπίς τοῦ νὰ ἐφόνευσεν τὸν Πασχάλην, καθ' ἣν στιγμήν θὰ προέβαλλεν ἀπὸ τοῦ παραθύρου ὅπως σκοπεύσῃ, ἀλλ' αὐτὸ ἦτο λίαν ἀποθαρρυντικὸν δι' ἀνθρώπους πεπεισμένους εἰς τὸ ἄτρωτον τοῦ ἀντιπάλου των.

Προχειρότερον λοιπὸν ὅλων εὗρον τὸ ν' ἀποσυρθῶσιν ἐσπευσμένως ἐν πρώτοις ἐκτὸς βολῆς πρὸς σύσκεψιν περὶ τοῦ πρακτέου. Ἀλλ' ὅσον ταχέως καὶ ἂν προέβησαν εἰς τοῦτο, ἐπρόφρασεν ὁ Πασχάλης νὰ ρίψῃ δύο ἔτι ἐξ αὐτῶν νεκρούς.

Ὁ Πασχάλης, ἰδὼν πρὸς στιγμήν λυθείσαν ἐξ αὐτοῦ τοῦ παραθύρου τὴν πολιορκίαν, ἐστράφη πρὸς τὸ ἀντίθετον παράθυρον, τὸ βλέπον πρὸς τὸ χωρίον.

Οἱ πυροβολισμοὶ εἶχον ἀφυπνίσει τὴν προσοχὴν τῆς πρώτης ὁμάδος. Οὕτω, μόλις ἐπεφάνη εἰς τὸ παράθυρον, καὶ βρεχὴ σφαιρῶν τὸν ὑπέδεχθη. Ἀλλ' ἡ αὐτὴ θαυμαστὴ τύχη τὸν προεφύλαξεν ἀπὸ τῆς προσβολῆς των. Δὲν ἠδύνατό τις ἢ νὰ πιστευσῇ εἰς μαγείαν. Ἐν ᾧ ἐξ ἐναντίας ἐκάστη τῶν σφαιρῶν ἐκείνου ἐπὶ τῆς ὁμάδος αὐτῆς ἀπέβαινε τελεσφόρος, καὶ ὁ Πασχάλης ἐκ τῶν βλασφημιῶν των ἠδύνατο νὰ κρίνῃ ὅτι δὲν ἀπέβαινον εἰς μάτην αἱ βολαὶ του. Τότε τὸ αὐτὸ συνέβη εἰς τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο ὅπερ καὶ εἰς τὸ προηγούμενον, ἡ σύγχυσις ἐπῆλθεν εἰς τὰς τάξεις του. Ἐν τούτοις, ἀντὶ νὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν ἐτοποθετήθησαν ἐπ' αὐτὰ τὰ τείχη τοῦ φρουρίου, εἰς τρόπον ὥστε ἠδύναται πλέον ὁ Βροῦνος νὰ ἐσκόπευε κατὰ τοῦ ἐχθροῦ δίχως νὰ ἡμιεξήρχετο τοῦ παραθύρου. Κρίνων ὅθεν περιττὸν ὁ ληστής νὰ ἐξετίθετο εἰς τοιοῦτον κίνδυνον, ἀπεφάσισε συνεπῶς καὶ αὐτὸς ν' ἀποσυρθῇ, καὶ τὸ πῦρ κατέπαυσε πρὸς στιγμήν.

— Ἐξωφλήσμεν, ἔκραξεν ὁ Μιλιταῖος καὶ δυνάμεθα ν' ἀνακραζώμεν νίκην ;

— Ἀκόμη, εἶπεν ὁ Βροῦνος, εἶνε ἀπλῇ ἀναγκωχὴ. Ἐπῆγαν ἀναμφιβόλως νὰ παραλάβουν ἐκ τοῦ χωρίου κλίμακας καὶ πελέκεις καὶ δὲν θ' ἀργήσωμεν νὰ μάθωμεν νέα παρ' αὐτῶν ! Ἀλλὰ μένε ἡσυχος, ἐξηκολούθησεν ὁ ληστής πληρῶν δύο ποτήρια, δὲν θὰ ὑπολειφθῶμεν καὶ ἡμεῖς ὀπίσω, καὶ θὰ μάθωσιν ἐπίσης ἐκ μέρους μας νέα... Ἀλλῇ, πῆγαινε νὰ φέρῃς ἐν βαρέλιον πυρίτιδος. Εἰς ὑγείαν σου, παραγγελιαδόχε.

— Τί θὰ τὸ κάμετε αὐτὸ τὸ βαρέλι ; ὑπέλαβεν ὁ Μιλιταῖος μετὰ τινος ἀνησυχίας.

— Ὡ ! σχεδὸν τίποτε... θὰ ἰδῇς.

Ὁ Ἀλῆς ἐπίστρεψε κομίζων τὸ αἰτηθὲν ἀντικείμενον.

— Καλά, ἐξηκολούθησεν ὁ Βρούνος, τώρα πάρε ἓν τρυπάνι καὶ ἀνοίξε τρύπαν εἰς αὐτό. Ὁ Ἀλῆς ὑπήκουσε μὲ τὴν παθητικὴν προθυμίαν τὴν ἀποτελοῦσαν τὸ διακριτικὸν γνώρισμα τῆς ἀφοσιώσεώς του. Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Πασχάλης, κόψας λωρίδα ἐκ μιᾶς παροψίδος, ἐτύλιξε δι' αὐτῆς τὴν πυρίτιδα ἐνὸς φυσηγίου καὶ ἔφραξε τὴν ὀπήν, παρασκευάσας συνάμα θρυαλλίδα ἐκ βεβρεγμένης πυρίτιδος.

— Προφητεύω καλὰ ; εἶπεν ὁ Βρούνος, κυλίων τὸ βαρέλιον πρὸς τὴν εἰσόδον τοῦ θαλάμου, τοῦ ἄγοντος εἰς κλίμακα καταβαίνουσιν εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ ἐπανελθὼν ἵνα λάβῃ ἐκ τῆς ἐστίας τεμάχιον ἐλάτου ἀνημμένης.

— Ἀ! ὑπέλαβεν ὁ Μιλιταῖος, ἀρχίζω νὰ καταλαμβάνω.

— Πάτερ, εἶπεν ὁ Ἀλῆς, ἔρχονται πάλιν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ βουνοῦ μὲ μίαν κλίμακα. Ὁ Βρούνος ὥρμησε πρὸς τὸ παράθυρον ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὴν πρώτην φορὰν εἶχε πυροβολήσει, καὶ εἶδεν ὅτι πράγματι οἱ ἀντίπαλοί του εἶχον προμηθευθῇ τὸ μέσον τῆς ἀναρριχήσεως ὅπερ ἔλειπεν αὐτοῖς, καὶ ὅτι, κατησχυμένοι διὰ τὴν προτέραν τὴν ἀποτυχίαν, ἐπανήρχοντο μετὰ τινος ζήσεως.

— Τὰ ὄπλα εἶνε πλήρη ; ἠρώτησεν ὁ Βρούνος.

— Ναί, πάτερ, ἀπήντησεν ὁ Ἀλῆς παρουσιάζων αὐτῷ τὴν καραβίναν του. Ὁ Βρούνος ἔλαβε, δίχως νὰ προσέχη, τὸ ὄπλον ὃ τῷ ἔτεινε τὸ παιδίον, τὸ ἐστήριξε βραδέως πρὸς τὸν ὦμόν του, καὶ τὸ ἐκένωσε μετ' ἰδιαζούσης προσοχῆς. Ἡ βολὴ ἐρρίφθη, ὁ ἕτερος τῶν δύο κομιστῶν τῆς κλίμακος ἔπεσεν ἄπνους.

Δεύτερος τὸν ἀνεπλήρωσεν ὁ Βρούνος ἔλαβε δεύτερον ὄπλον καὶ ὁ ἔθνοφυλαχὲς κατέπεσε πλησίον τοῦ συντρόφου του. Δύο ἕτεροι διεδέχθησαν τοὺς φονευθέντας, καὶ ἔσχον τὴν αὐτὴν τύχην. Ἡ κλίμαξ ἐφαίνετο ἔχουσα τὴν μοιραίαν ιδιότητα τοῦ νὰ φονεύῃ τοὺς κομιστάς της μόλις τὴν ἐψαυέ τις, καὶ κατέπιπτε νεκρός. Ἐγκαταλίποντες λοιπὸν τὴν κλίμακα, ἀπεσύρθησαν ἐκ δευτέρου βλέποντες τὰς προσπάθειάς των ματαιουμένας ὡς καὶ τὴν πρώτην φορὰν. Ἐν τούτοις οἱ προσβαλλόντες τὴν θύραν ἐπληττον μανιωδῶς καὶ οἱ σκύλοι, ἐξ ἄλλου, ὠρύοντο κατὰ στιγμὰς φρικωδῶς, τὰ κυπήματα καθίσταντο μᾶλλον ὑπόκωφα καὶ αἱ ὕλακαὶ μᾶλλον μανιώδεις. Ἐπὶ τέλους ἓν τῆς θύρας φύλλον συνετρίβη, δύο ἢ τρεῖς ἐισήλθον διὰ τῆς ἀνοίγεισης διόδου. Ἀλλ' ἐκ τῶν ἀπειπιστικῶν των κραυγῶν οἱ σύντροφοί των ἔκριναν ὅτι ἀνεπλήχθησαν μὲ ἔχθρους φρονητέους ἢ ὅσον τοὺς εἶχον ὑποθέσει. Δὲν ἠδύναντο νὰ ἐσκόπευσεν τοὺς σκύλους δίχως νὰ ἐφόνευσεν τοὺς ἀνθρώπους. Μέρος τῶν πολιορκητῶν εἰσέδυσεν λοιπὸν πάραυτα διὰ τοῦ ἀνοίγματος, ἡ αὐλὴ πάραυτα ἐπληρώθη, καὶ τότε ἤρχισεν εἰδὸς τι μάχης ἱπποδρομίου, μεταξύ τῶν ἔθνοφυλακῶν καὶ τῶν τεσσάρων μολοσσῶν οἵτινες λυσσώδως προήσπιζον τὴν στενὴν κλίμακα τὴν ἄγουσαν εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον τοῦ φρουρίου. Αἰφνης ἡ ὑπερκειμένη τῆς κλίμακος θύρα ἠνεώχθη καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Βρούνου παρεσκευασμένον βαρέλιον τῆς πυρίτιδος, κυλιόμενον ἀπὸ βαθμίδος εἰς βαθμίδα, ἤλθε νὰ ἐκραγῇ ὡς ὀδούζιον ἐν μέσῳ αὐτοῦ τοῦ ἀναθρασμοῦ. Ἡ ἐκρηγὶς ὑπῆρξε τρομερά, εἰς τεῖχος κατέρρευσε, πᾶν τὸ ἐν τῇ αὐλῇ ὑπάρχον ἀπετεφρώθη. Ἐπῆλθε στιγμὴ ἀπογνώσεως μεταξύ τῶν πολιορκητῶν. Ἐν τούτοις τὰ δύο ἀποσπάσματα εἶχον συνενωθῇ καὶ παρουσίαζον ἔτι ἐν τῷ συνόλῳ των ἀριθμὸν μαχητῶν ὑπέρτερον τῶν τριακοσίων. Βαθὺ αἶσθημα καταισχύνης ἐκυρίευσεν ὅλον αὐτὸ τὸ πλῆθος, βλέπον ὅτι οὗτω κατεστρατηγεῖτο παρ' ἐνὸς καὶ μόνου. Οἱ ἀρχηγοὶ ἐπωφελούντο τοῦ πράγματος ἵνα τὸ ἐγκαρδιώσουν. Ἐπὶ τῇ φωνῇ των, οἱ μαχηταὶ ἀπετέλεσαν στήλην, Ρήγμα εἶχε σχηματισθῇ ἐκ τῆς πτώσεως τοῦ τοίχου, ἐβάδισαν πρὸς αὐτὸ ἐν τάξει καὶ τὸ ὑπερέβησαν ἀμαχητεῖ, εἰσέδυσαν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ εὐρέθησαν πρὸ τῆς κλίμακος. Ἐκεῖ, ἐπῆλθε καὶ πάλιν στιγμὴ ἑσταγμοῦ. Τέλος, ἤρχισαν τινες νὰ τὴν ἀναβαίνωσιν ὑπὸ τὰς ἐγκαρδιώσεις τῶν συντρόφων των. Οἱ λοιποὶ τοὺς παρηκολούθησαν, ἡ κλίμαξ ἐπληρώθη ἀνδρῶν, καὶ οὐδὲ ἦτο πλέον δυνατὴ εἰς τοὺς πρῶ-

τους ἡ ὑποχώρησις, ἐὰν ἤθελον νὰ προσέβαινον εἰς τοιαύτην. Ἠναγκάσθησαν λοιπὸν νὰ προσβάλλωσι τὴν θύραν. Ἀλλὰ, παρὰ τὰς προσδοκίας των, ἡ θύρα ὑπεχώρησεν ἄνευ ἀντιστάσεως. Οἱ πολιορκηταὶ διεσπάρησαν τότε μετὰ μεγάλων κραυγῶν νίκης εἰς τὸν πρῶτον θάλαμον. Τὴν στιγμὴν αὐτήν, ἡ θύρα τοῦ δευτέρου ἠνεώχθη καὶ οἱ ἔθνοφυλακες παρετήρησαν τὸν Βρούνον καθήμενον ἐπὶ βαρελίου πυρίτιδος καὶ κρατοῦντα ἀνὰ ἓν πιστόλιον εἰς ἐκάστην χεῖρα. Καὶ ταυτοχρόνως, ὁ Μιλιταῖος, περίτρομος, ὥρμησε διὰ τῆς ἀνοικτῆς θύρας, κραυγάζων μὲ τόνον ἀληθείας οὐδεμίαν ἐπιδεχομένης ἀμφιβολίας:

— Ὅπισω ! Ὅπισω, ὅλοι ! Τὸ φρούριον ἔχει ὑπόνομον, ἐν ἀκόμῃ βῆμα ἂν προχωρήσῃτε, τινάζομεθα εἰς τὸν ἀέρα !...

Ἡ θύρα ἐπανεκλείσθη ὡς ἐκ μαγείας. Αἱ κραυγαὶ νίκης μετετράπησαν εἰς κραυγὰς τρόμου. Ἠκούσθη ὅλον αὐτὸ τὸ πλῆθος τρεπόμενον εἰς φυγὴν διὰ τῆς στενῆς κλίμακος τῆς ἀγούσης εἰς τὴν αὐλὴν, τινὲς μάλιστα ἐπήδων καὶ ἀπὸ τῶν παρθύρων. Ἐνόμιζον ὅλοι ὅτι ἤσθάνοντο τὴν γῆν κλονιζομένην ὑπὸ τοὺς πόδας των.

Μετὰ παρέλευσιν πέντε λεπτῶν ὁ Βρούνος εὐρίσκετο κύριος ἐκ νέου τοῦ φρουρίου. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἔμπορον τῆς Μάλτας, εἶχεν οὗτος ἐπωφεληθῇ τῆς εὐκαιρίας ἵνα ἀποσυρθῇ. Ὁ Πασχάλης, οὐδένα πλέον ἀκούων θόρυβον, ἠγέρθη καὶ κατηνύθη πρὸς τὸ παράθυρον. Οἱ πολιορκηταὶ εἶχον καταρτίσει ἀποκλεισμόν· φρουροὶ εἶχον τοποθετηθῇ ἀπέναντι ὅλων τῶν ἐξόδων καὶ οἱ ἀποτελοῦντες αὐτὰς εἶχον ὀχυρωθῇ κατὰ τῶν σφαιρῶν, ὅπισθεν ἀμαξίων καὶ πίθων. Νέον προφανῶς σχέδιον εἶχον ἐπινοήσει.

— Σκέπτονται, ὡς φαίνεται, νὰ μᾶς συλλάβουν διὰ τῆς αἰτίας, εἶπεν ὁ Βρούνος.

— Τοὺς σκύλους ! ἀπήντησεν ὁ Ἀλῆς.

— Μὴ ὑβρίζῃς τὰ πτωχὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ἀπέθανον διὰ νὰ μὲ ὑπερασπισθῶσιν, εἶπε μειδιῶν ὁ Βρούνος, λέγε ἀνθρώπους τοὺς ἀνθρώπους.

— Πάτερ ! ἀνέκραξεν ὁ Ἀλῆς.

— Λέγε.

— Βλέπεις

— Τι ;

— Ἐκεῖνην τὴν λάμψιν ;...

— Τῷ ὄντι, τί σημαίνει ;... Δὲν ἐξημέρωσεν ἀκόμῃ καὶ ἔπειτα, ἡ λάμψις ἔρχεται ἀπὸ βορρᾶ καὶ ὄχι ἐξ ἀνατολῶν.

— Τὸ χωρίον καίεται, εἶπεν ὁ Ἀλῆς.

— Αἶμα τοῦ Χριστοῦ ! εἶνε ἀληθές ;

Τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμὴν μεγάλαι κραυγαὶ ἀπογνώσεως ἤρχισαν ν' ἀκούονται... Ὁ Βρούνος ὥρμησε πρὸς τὴν θύραν καὶ εὐρέθη ἀντιμέτωπος τοῦ ἔμπορου.

— Σὺ εἶσαι, παραγγελιοδόχε ; ἀνέκραξεν ὁ Πασχάλης.

— Ναί, ἐγώ... ἐγώ ὁ ἴδιος... Μὴ ἀπατηθῇς καὶ μ' ἐκλάθῃς δι' ἄλλον. Εἶμαι φίλος.

— Καλῶς ἤλθες τί συμβαίνει ;

— Συμβαίνει τὸ ὅτι, μὴ ἐλπίζοντες πλέον τὴν σύλληψίν σου, ἔβαλον πῦρ εἰς τὸ χωρίον καὶ θὰ τὸ σβέσουν μόνον ὅταν οἱ χωρικοὶ συναινέσουν νὰ ἐπέλθουν καὶ αὐτοὶ ἐναντίον σου ὅσον δι' αὐτοὺς, ἀρκετὰ ἔκαμον τὸ μέρος των.

— Καὶ οἱ χωρικοὶ ;

— Ἀρνοῦνται.

— Ναί... ναί... τὸ ἐγνώριζον ἐκ τῶν προτέρων· θὰ προτιμήσουν νὰ καοῦν αἱ οἰκίαι των ὅλαι ἢ νὰ θίξουν τρίχα τῆς κεφαλῆς μου... Καλά, παραγγελιοδόχε· ἐπίστρεψον πρὸς ἐκείνους, οἵτινες σὲ στέλλουν καὶ εἰπὲ νὰ σβέσουν τὴν πυρκαϊάν.

— Πῶς αὐτό ;

— Παράδοιδόμαι.

— Παράδοιδόμαι, πάτερ ; ἀνέκραξεν ὁ Ἀλῆς.

— Ναί... ἀλλ' ἔδωκα τὸν λόγον μου ὅτι εἰς ἓνα μόνον θὰ παρὰδῶ καὶ εἰς ἐκείνον θέλω παραδοθῇ· ἄς σβέσουν λοιπὸν τὴν πυρκαϊάν, ὡς εἶπον, καὶ ἄς ὑπάγουν νὰ μοὶ εὑρουν αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον εἰς Μεσσήνην.

— Καὶ αὐτός, ποῖος εἶνε ;
 — Ὁ Παῦλος Θωμαΐσσης, ὁ ἐνωμοτάρχης τῆς χωροφυλακῆς.
 — Ἐχεις ἄλλο τι νὰ ζητήσης ;
 — Ἐν μόνον, ἀπήντησεν ὁ Βρούνος.
 Καὶ ὠμίλησε ταπεινοφώνως πρὸς τὸν Μιλιταῖον.
 — Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ μεριμνᾷς περὶ τῆς ζωῆς μου ; εἶπεν ὁ Ἀλῆς.
 — Δὲν σοὶ εἶχον προεῖπει ὅτι θὰ ἐλάμβανον ἴσως ἀνάγκην σοῦ μετὰ τὸν θάνατόν μου ;
 — Συγγνώμην, πάτερ, τὸ εἶχον λησμονήσει.
 — Ἐμπρός, ἔμπορε, καὶ κάμε ὡς σοὶ εἶπα. Ἐὰν ἴδω τὸ πῦρ νὰ σβεσθῇ, σημείον ὅτι εἰ ὅροι μου ἐγένοντο δεκτοί.
 — Δὲν τρέφεις τι ἐναντίον μου διὰ τὴν ἀποστολήν, ἣν ἀνέλαβα ;
 — Δὲν σοὶ εἶχον εἶπει ὅτι σ' ἐφύλαττον δι' ἀπεσταλμένον ;
 — Τῷ ὄντι.
 — Ἀλήθεια, ὑπέλαβεν ὁ Πασχάλης, πόσαι οἰκίαι ἔχουν κατῷ.
 — Εἶχον κατῷ δύο ὅτε ἐφρευγον διὰ νὰ ἐπανεέλθω πρὸς σέ.
 — Αὐτὸ τὸ βαλάντιον περιέχει τριακοσίας δεκαπέντε οὐγγίαις. Θὰ τὰς διανέμῃς εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας. Ἐντάμωσιν.
 — Ὑγίαινε. Ὁ ἔμπορος ἐξῆλθεν. Ὁ Βρούνος ἔρριψε μακρὰν αὐτοῦ τὰ πιστόλιά του, ἐπανεῆλθε καὶ ἐκάθησε ἐπὶ τοῦ βαρελίου τῆς πυρίτιδος, καὶ ἀφέθη εἰς βαθὺν ρεμβασμόν. Ὡς πρὸς τὸν νεαρόν Ἀραβὰ, ἐξηπλώθη οὗτος ἐπὶ τῆς δορᾶς του καὶ ἀπέμενε ἀκίνητος μὲ κλειστοὺς τοὺς ὀφθαλμούς, ὥσπερ κοιμώμενος. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἡ λάμψις τῆς πυρκαϊᾶς ἐσβέσθη. Οἱ ὅροι εἶχον γέιναι δεκτοί. Μετὰ παρέλευσιν ὥρας περὶπου, ἡ θύρα τοῦ θαλάμου ἠνεώχθη ἀνὴρ τις ἐπεφάνη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου, καί, βλέπων ὅτι οὔτε ὁ Βρούνος οὔτε ὁ Ἀλῆς προσεῖχον εἰς τὴν ἐμφάνισίν του, ἤρχισε νὰ βῆχῃ πλαστὸν βῆχα. Ἦτο μέσον ἵνα ἀγγεῖλῃ τὴν ἀφίξίν του, τέχνασμα ὅπερ εἶδεν ἐπιτυχῶς παριστώμενον εἰς τὸ θέατρον τῆς Μεσσήνης. Ὁ Βρούνος ἐστράφη.
 — Ἄ ! σὺ εἶσαι, ἐνωμοτάρχα ; εἶπε μειδιῶν, εὐάρεστον τὸ νὰ σὲ ζητῇ κανεὶς, δὲν κάμνεις νὰ σὲ περιμένουν.
 — Ναί... μ' εὐόηκαν ἐν τέταρτον λεύγας μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, στὸν δρόμον, ἐν ᾧ γύριζα μὲ τὴν συνοδεία μου... καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι μ' ἐζήτησε.
 — Τῷ ὄντι, ἠθέλησα νὰ σοὶ ἀποδείξω ὅτι εἶμαι ἀνθρωπος ὅστις ἐνθυμοῦμαι.
 — Διὰ βολῆ ! τὸ ἐγνώριζα καλὰ.
 — Καὶ ὡς σοὶ ὑπεσχέθην ὅτι θὰ σ' ἔκαμνον νὰ ἐκέρδιζες τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος τρεῖς χιλιάδας δουκάτων, ἠθέλησα νὰ τηρήσω τὸν λόγον μου.
 — Δαίμονα !... δαίμονα !... δαίμονα !... ἔκραζεν ὁ ἐνωμοτάρχης μετὰ ζέσεως ἐπιτεινομένης.
 — Τί θέλεις νὰ εἰπῇς, φίλε ;
 — Θέλω νὰ εἰπῶ... θέλω νὰ εἰπῶ... Πῶς θὰ προτιμοῦσα νὰ κέρδιζα αὐταῖς ταῖς τρεῖς χιλιάδασι τῶν δουκάτων μὲ ἄλλο τρόπο... ἀπ' ἄλλου... ἀπὸ λαχέου λόγου χάριν.
 — Διατί ;
 — Διότι εἶνε ἀνδρείος καὶ οἱ ἀνδρεῖοι εἶνε σπάνιοι.
 — Μπᾶ ! τί σ' ἐνδιαφέρει ;... εἶνε διὰ σὲ προνόμιον, ἐνωμοτάρχα.
 — Τὸ γνωρίζω καλὰ, ἀπήντησεν ὁ Παῦλος, μὲ ὕψος ἀνθρώπου βαθείως ἀπηλπισμένου· λοιπόν, παραδίδομαι ;
 — Παραδίδομαι.
 — Εἰς ἐμέ ;
 — Εἰς σέ.
 — Ἐπὶ λόγῳ τιμῆς ;
 — Ἐπὶ λόγῳ τιμῆς. Δύνασαι λοιπόν ν' ἀπομακρύνῃς ὅλα αὐτὰ τὰ περιτρίμματα, μὲ τὰ ὅποια δὲν θέλω νὰ ἔχω νὰ κάμω ;
 — Ὁ Παῦλος Θωμαΐσσης προὐχώρησε πρὸς τὸ παράθυρον.

— Ἡμπορεῖτε ν' ἀποσυρθῆτε, ἀνέκραζεν· ἐγὼ ἐγγυῶμαι διὰ τὸν δεσμώτην· πηγαίνετε ν' ἀναγγεῖλετε τὴν σύλληψίν του εἰς Μεσσήνην. Οἱ ἐθνοφύλακες ἐξέπεμψαν κραυγὰς χαρᾶς.
 — Τώρα, εἶπεν ὁ Βρούνος πρὸς τὸν ἐνωμοτάρχην, ἂν θέλῃς νὰ καθήσῃς εἰς τὴν τράπεζάν, θὰ περπατῶμεν τὸ γεῦμα τὸ ὅποιον μοῦ διέκοψαν αὐτοὶ οἱ ἀνόητοι.
 — Μετὰ χαρᾶς, ἀπήντησεν ὁ Παῦλος, διότι ὁκτῶ λεύγας ἔχω διατρέξει εἰς διάστημα τριῶν ὥρων καὶ ἀποθνήσκω τῆς πείνης καὶ τῆς δίψης.
 — Καλὰ, ὑπέλαβεν ὁ Βρούνος, ἀφοῦ τόσον ἀγαθὰς διαθέσεις ἔχεις, καὶ ἀφοῦ μίαν μόνην νύκτα πλέον ἔχομεν, τὴν ὅποιαν νὰ διέλθωμεν ὁμοῦ. Πρέπει νὰ τὴν διέλθωμεν εὐθύμως. Ἀλῆ, πῆγαινε νὰ εὕρῃς ἐκεῖνας τὰς κυρίας. Ἐως οὗ ἔλθουν, ἐνωμοτάρχα, ἐξηκολούθησεν ὁ ληστὴς πληρῶν τῆς ποτήρια, προπίνω διὰ τὰς μελλούσας ἐπωμίδας σου !
 Πέντε ἡμέρας μετὰ τὰ συμβάντα, ἅτινα ἀνωτέρω διηγήθημεν, ὁ πρίγκηψ Καρίνης ἐπληροφόρηθη, ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς ὁρκίας Γέμμας, ἥς ἡ ἐν τῷ μοναστηρίῳ μετάνοια εἶχε λήξει καὶ ἥτις ἀπὸ ὁκτῶ μόλις ἡμερῶν εἶχεν ἐπανεέλθει ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου, ὅτι αἱ διαταγαὶ του εἶχον ἐπὶ τέλος ἐκτελεσθῇ, καὶ ὅτι ὁ Πασχάλης Βρούνος εἶχε συλληφθῇ καὶ ἀπαχθῇ εἰς τὰς φυλακάς τῆς Μεσσήνης.
 — Καλὰ, εἶπεν ὁ πρίγκηψ τοῦ Γότου ἃς πληρώσῃ τὰ τρισχίλια δουκάτα, τὰ ὅποια ὑπεσχέθη, ἃς τὸν δικάσῃ καὶ ἃς τῷ ἐκτελέσῃ τὴν καταδίκην.
 — ὦ ! εἶπεν ἡ Γέμμα μὲ τὴν γλυκεῖάν της καὶ θωπευτικὴν φωνήν, εἰς ἣν ὁ πρίγκηψ οὐδὲν ἐγνώριζε ν' ἀρῇται, πολὺ περίεργος θὰ ἦμην νὰ ἐβλεπον αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον, τὸν ὅποιον ἀγνοῶ, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου τόσα παράδοξα διηγοῦνται !
 — Ζητεῖς πρᾶγμα μηδαμινόν, ὥραίῃ μου ἀγγελε, ἀπήντησεν ὁ πρίγκηψ. Θὰ φροντίσωμεν νὰ κρεμασθῇ εἰς Πάνορμον !

ΙΑ'

Συμφώνως πρὸς τὴν ὑπόθεσιν, ἣν εἶχε δώσει εἰς τὴν ἐρωμένην του, ὁ πρίγκηψ Καρίνης εἶχε διατάξει νὰ μεταφέρωσιν τὸν καταδίκον ἀπὸ Μεσσήνης εἰς Πάνορμον, καὶ ὁ Πασχάλης Βρούνος εἶχε μετενεχθῇ μετὰ μεγάλου ἐπιτελείου χωροφυλάκων εἰς τὴν εἰρκτὴν τῆς πόλεως, κειμένην ὀπισθεν τοῦ Βασιλικοῦ Ἀνακτόρου καὶ συνεχομένην πρὸς τὸ φρενοκομεῖον.
 Περὶ τὴν ἐσπέραν τῆς δευτέρας ἡμέρας εἰς ἱερεὺς κατέβη ἐν τῇ εἰρκτῇ του. Ὁ Πασχάλης ἠγέρθη ἰδὼν εἰσερχόμενον τὸν ἀνθρώπον τοῦ Ὑψίστου. Ἐν τούτοις, παρὰ προσδοκίαν, ἠρνήθη νὰ ἐξομολογηθῇ. Ὁ ἱερεὺς ἐπέμεινε, ἀλλ' οὐδὲν ἔσχευεν ἵνα πείσῃ τὸν Πασχάλην νὰ ἐξομολογηθῇ. Ὁ ἱερεὺς, βλέπων ὅτι ἡδυνάττει νὰ νικήσῃ τὴν ἐπιμονὴν αὐτὴν, ἐζήτησε νὰ μάθῃ τὸ αἷτιον.
 — Τὸ αἷτιον, ἀπήντησεν ὁ Βρούνος εἶνε ὅτι δὲν θέλω νὰ διαπραξῶ ἱεροσυλίαν.
 — Πῶς τοῦτο, υἱέ μου ;
 — Ὁ πρῶτος ὅρος καλῆς ἐξομολογήσεως ἐνὸς ἀνθρώπου δὲν εἶνε, πλην τῆς ἐξομολογήσεως τῶν ἰδίων του ἐγκλημάτων, καὶ ἡ λήθη τῶν ἄλλων ;
 — Ἀναμφιβόλως, καὶ δὲν ὑπάρχει τελεία ἐξομολόγησις, δίχως αὐτὸν τὸν ὅρον.
 — Λοιπόν ! εἶπεν ὁ Βρούνος, δὲν ἐσυγχώρησα· ἡ ἐξομολόγησίς μου θὰ ἦτο συνεπῶς κακὴ καὶ δὲν θέλω νὰ κάμω κακὴν ἐξομολόγησιν...
 — Μὴ συμβαίνει τοῦτο μᾶλλον, διότι ἔχεις βαρεὰ ἐγκλήματα νὰ ἐξομολογηθῇς καὶ φοβεῖσαι μὴ εἶνε ἀσυγχώρητα διὰ τὸ μέγεθός των ; Ἐνθαρρύνθητι, ὁ Θεὸς εἶνε οἰκτιρμῶν, καὶ ὑπάρχει πάντοτε ἐλπίς, ὅπου ὑπάρχει μετάνοια.
 — Ἐν τούτοις, πάτερ μου, ἐάν, μεταξύ τῆς εὐλογίας σου καὶ τοῦ θανάτου, μοὶ ἐπήρχετο κακὴ τις σκέψις τὴν ὅποιαν δὲν εἶχον τὴν δύναμιν νὰ κατανικήσω ;

— Ἡ ἐξομολόγησις καὶ ἡ εὐλογία μου θ' ἀπέβαινον εἰς μάτην, εἶπεν ὁ ἱερεὺς.

— Περιττὸν λοιπὸν νὰ ἐξομολογηθῶ, ὑπέλαθεν ὁ Πασχάλης, διότι ἡ κακὴ αὐτὴ σκέψις θὰ μοὶ ἐπέλθῃ.

— Δὲν δύνασαι νὰ τὴν ἀποδιώξεις τοῦ πνεύματός σου;

— Ὁ Πασχάλης ἐμειδίασεν.

— Ἐκείνη μὲ κάμνει νὰ ζῶ, πάτερ μου, δίχως τὴν καταθρόνιον ἐκείνην σκέψιν, δίχως τὴν τελευταίαν ἐκείνην ἐλπίδα ἐκδικήσεως, νομίζεις ὅτι θ' ἄφινον νὰ μ' ἔσυρον ὡς θέαμα εἰς τὸ πλῆθος; Ποῶς; θὰ ἐπινυγόμεν ἤδη μὲ τὴν ἄλυσον ἥτις μὲ δεσμεύει. Τὸ εἶχον ἀποφασίσαι, εἰς Μεσσήνην, θὰ τὸ ἐπραττον, ὅτε ἐφθασεν ἡ διαταγὴ τοῦ νὰ μετενεχθῶ εἰς Πάνορμον, καὶ ὑποπτεύθη ὅτι Ἐκείνη ἠθέλησε νὰ μὲ ἴδῃ θανατούμενον.

— Ποῖα;

— Ἐκείνη.

— Ἀλλ' ἂν ἀποθάνῃς οὕτω ἄνευ μετανοίας, ὁ Θεὸς θὰ σοὶ εἶναι ἀνικητός.

— Πάτερ μου, Ἐκείνη ὁμοίως θ' ἀποθάνῃ ἄνευ μετανοίας, διότι θ' ἀποθάνῃ καθ' ἣν στιγμήν οὐδὲ κἀν θὰ τὸ περιμένῃ. Καὶ Ἐκείνη θ' ἀποθάνῃ δίχως ἱερέα καὶ ἐξομολόγησιν καὶ Ἐκείνη θὰ εὕρῃ, ὡς ἐγώ, τὸν Θεὸν ἀνοικτίρμονα, καὶ μαζὺ θὰ καταδικασθῶμεν.

Τὴν στιγμήν ἐκείνην εἰσῆλθεν ὁ δεσμοφύλαξ.

— Πάτερ μου, εἶπεν, ἡ νεκρώσιμος τελετὴ προητοιμάσθη.

— Ἐπιμένεις εἰς τὴν ἄρησίν σου, τέκνον μου; εἶπεν ὁ ἱερεὺς.

— Ἐπιμένω, ἀπήντησεν ἡσύχως ὁ Βροῦνος.

— Τότε, δὲν θὰ ἐπιβραδύνω τὴν λειτουργίαν τῶν νεκρῶν, εἰς ἣν θὰ ψάλλω ὑπὲρ τῆς ψυχῆς σου, διὰ μακροτέρως μοὶ ἐπιμονῆς. Ἐλπίζω ἄλλως τε ὅτι, ἐν τῷ μεταξύ, τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ θὰ σοὶ ἐπιφοιτήσῃ καὶ θὰ σοὶ ἐμπνεύσῃ σκέψεις καλλιτέρας.

— Δυνατόν, πάτερ μου, ἀλλ' ἀμφιβάλλω.

Οἱ χωροφύλακες εἰσῆλθον, ἔλυσαν τὸν Βροῦνον, τὸν ἡγάγον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, οὗσαν ἀπέναντι τῆς εἰρκῆς, καὶ ζωηρῶς φωταγωγημένην. Ἐκεῖ ἐμελλε, κατὰ τὰ ἐπιζόμενα, ν' ἀκροασθῇ τῆς λειτουργίας τῶν νεκρῶν καὶ νὰ διέλθῃ τὴν νύκτα ἐν προσευχαίᾳ, διότι ἡ ἐκτέλεσις τῆς ποινῆς εἶχεν ὁρισθῇ διὰ τὴν ὀργὴν πρωϊνὴν ὥραν τῆς ἐπαύριον. Σιδηρὸς κρίκος ἐκρέματο ἀπὸ τινος στύλου ἐν τῷ ναῷ. ὁ Πασχάλης προσηρτήθη ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κρίκου δι' ἀλύσεως μακρῆς ἥτις τῷ περιεζώννυε τὸ σῶμα καὶ ἀπέληγε μέχρι τοῦ δικτυωτοῦ ἔνθα οἱ πιστοὶ προσήρχοντο πρὸς λήψιν τῆς θείας κοινωνίας. Καθ' ἣν στιγμήν ἤρχιζεν ἡ λειτουργία, φύλακες τοῦ Φρενοκομείου ἐκόμισαν φέρετρον τὸ ὅποιον ἀπέθηκαν ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ. ἔκειτο ἐντὸς αὐτοῦ τὸ σῶμα μιᾶς παράφρονος τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἡμέραν θανούσης, καὶ ὁ διευθυντὴς ἐσκέφθη νὰ κάμῃ τὴν νεκρὰν νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς διὰ τὸν κατὰ δίκον τελουμένης ἀκολουθίας. Ἄλλως τε, ἦτο διὰ τὸν ἱερέα ἐξοικονομήσις χρόνου καὶ κόπου, καὶ ἔπειτα οὐδ' εἰς τὴν ἐλαχίστην δυσχέρειαν ἐνέβαλλε τινα τὸ πρᾶγμα. Ὁ νεωκόρος ἀνῆψε δύο κηρία τὸ ἐν ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ ἕτερον παρὰ πόδας τοῦ φερέτρου, καὶ ἤρχισεν ἡ θεία ἀκολουθία, ἥς ὁ Πασχάλης ἠκολούθη μετ' εὐλαβείας.

Μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς, ὁ ἱερεὺς κατέβη πρὸς τὸν ληστὴν καὶ τὸν ἠρώτησεν ἂν μετέβαλε διαθέσεις· ἀλλ' ὁ κατὰ δίκον τῷ ἀπήντησεν ὅτι μεθ' ὅλην τὴν λειτουργίαν, ἥς ἠκολούθη καὶ τὰς προσευχάς, δι' ὧν τὴν εἶχε συνοδεύσει, τὸ μῖσός του ἔμενε πάντοτε τὸ αὐτό. Ὁ ἱερεὺς τῷ ἀνήγγελλεν ὅτι τὴν ἐπαύριον, τὴν ἐβδόμην πρωϊνὴν ὥραν, θὰ ἐπανήρχετο νὰ τὸν ἠρώτα ἂν μία ὅλη νύξ μονώσεως καὶ σκέψεων ἐντὸς ναοῦ καὶ ἀπέναντι τοῦ ἐσταυρωμένου, οὐδεμίαν ἐπήνεγκον ἀλλοιώσιν εἰς τὰ περὶ ἐκδικήσεως σχέδιά του. Ὁ Βροῦνος ἀπέμεινε μόνος. Περιέπεσε τότε εἰς βαθὺν ρεμβασμόν. Ὅλος του ὁ βίος παρήλασε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν πρώτων παιδικῶν χρόνων, καθ' ἣν μόλις ἀρχίζει τις ν' ἀφρώων

λίξεις. Μάτην ἀνεζήτει τί εἶχε πράξει ἐν αὐτῇ τῇ ἡλικίᾳ, ὥστε νὰ κριθῇ ἄξιος τῆς εἰμαρμένης, ἥτις τὸν ἐπεσκέφθη μετέπειτα ἐν τῇ νεότητί του. Δὲν ἀνεῦρεν εἰμὴ νικὴν καὶ ἀγίαν ὑποταγὴν πρὸς τοὺς γονεῖς, οὐς ὁ Ἰψίστος τῷ εἶχε δώσει. Ἀνεπόλησε τὴν πατρικὴν οἰκίαν, τὴν τόσον γαλήνιον καὶ εὐτυχὴ κατ' ἀρχάς καὶ αἰῶνας, χωρὶς οὐδὲ καὶ αὐτὸς νὰ γνωρίζῃ ἐτι τὸ αἶτιον τοῦ πράγματος, τόσον εἶχεν αἰῶνης πληρωθῇ δακρύων καὶ θλίψεων. Ἀνεπόλησε τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ πατήρ του εἶχεν ἐξέλθει μετ' ἐγγχειριδίου καὶ ἐπέστρεψεν αἰμόφυρτος· ἀνεπόλησε τὴν νύκτα, καθ' ἣν ἐκεῖνος, πρὸς τὸν ὅποιον ὤφειλε τὴν ζωὴν, συνελήφθη, ὅτε ὠδήγησαν αὐτόν, μικρὸν ἐτι παιδίον, εἰς λειτουργίαν ὁμοίαν πρὸς τὴν πρὸ μικροῦ τελεσθεῖσαν καὶ τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ἐν τῷ ναῷ ἐκείνῳ ἐίεκρινεν ἄνθρωπον δέσμιον, ὡς αὐτὸς ἤδη ἦτο. Τῷ ἐφάνη ὅτι ἀπαισία τις ἐπήρεια, εἰμαρμένη ἰδιότροπος, νικηφόρος ὑπεροχὴ τοῦ κακοῦ ἐπὶ τοῦ ἀγαθοῦ, εἶχον οὕτω τρέψει ἐπὶ τὰ χεῖρά πάντα τὰ τῆς οικογενείας του. Τότε ἤρχισεν οὐδὲν πλέον νὰ ἐννοῇ ἐκ τῶν περὶ μελλούσης εὐτυχίας ἀπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους· μάτην ἀνεζήτησεν ἐν τῷ βίῳ του ἐμφανίσιν τινα τῆς Προνοίας. Καί, σκερθεῖς ὅτι ἐν τῇ κρίσει αὐτῇ στιγμήν ἴσως τῷ ἀπεκαλύπτετο τι ἐκ τοῦ αἰωνίου μυστηρίου, προσέπεσε μὲ τὸ μέτωπον κατὰ γῆς, ἐξορκίζων τὸν Θεόν, μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς του, νὰ τῷ εἴπῃ τὴν λέξιν τοῦ φοβεροῦ αἰνίγματος, ἵνα ὑπεγείρῃ πτυχὴν τινα τοῦ μυστηριώδους πέπλου καὶ νὰ ἐπιφανῇ ὡς πατήρ ἢ ὡς τύραννος. Ἡ ἐλπίς ὑπῆρχε ματαῖα, τὸ πᾶν ἀπέμεινε ἄφωνον καὶ ἡ φωνὴ τῆς καρδίας του μόνη ἐπανελάμβανεν ὑποκόπως: Ἐκδίκησις! ἐκδίκησις! ἐκδίκησις!...

Τότε ἐσκέφθη ὅτι ὁ θάνατος θὰ ἡδύνατο νὰ τῷ ἀπήντα, ἴσως, καὶ ὅτι ἐπὶ τῷ σκοπῷ ταιαύτης ἀποκαλύψεως τῷ ἐκόμισαν τὸ πτώμα ἐκεῖνο, τόσον ὁ ἄνθρωπος ὄντως, καὶ αὐτὸς ὁ ἐσχατος ὢλων, ὑπολαμβάνει ἑαυτὸν τὸ κέντρον τῆς δημιουργίας, νομίζει ὅτι τὰ πάντα συνδέονται πρὸς τὸ αὐτόν του, καὶ ὅτι περὶ τὴν ἀθλίαν του ὑπαρξὴν στρέφονται τὰ πάντα. Ἀνηγέρθη λοιπὸν βραδέως, σκυθρωπότερος καὶ ὠχρότερος ἐκ τῆς πνευματικῆς του πάλης ἢ ἐκ τῆς σκέψεως τοῦ ἱκρίωματος, καὶ ἐστρεψε τὸ βλέμμα πρὸς τὸ πτώμα. Ἦτο πτώμα γυναικός. Ὁ Πασχάλης ἐφοκίμασε δίχως καὶ αὐτὸς νὰ γνωρίζῃ διατί ἀνεζήτησε τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου τῆς νεκρᾶς, ἀλλὰ πτυχὴ τις τοῦ σαβάνου τὰ ἐκαλύπτει. Αἰῶνης ἐξ ἐνοτίκτου ἐνεθυμήθη τὴν Τερέζαν, τὴν Τερέζαν ἣν δὲν εἶχεν ἴδει ἄφ' ἧς ἡμέρας εἶχεν ἔλθει εἰς διαστάσιν πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὴν κοινωνίαν· τὴν Τερέζαν ἥτις εἶχε παραφρονῆσει, καὶ ἥτις ἀπὸ τριῶν ἡδὴ ἐτῶν, εὐρίσκετο ἐν τῷ φρενοκομείῳ, ὅπουθεν ἐξήρχοντο τὸ φέρετρον αὐτὸ καὶ τὸ πτώμα· τὴν Τερέζαν, τὴν μνηστὴν του, μεθ' ἧς ἐπανευρίσκετο ἴσως πρὸ τοῦ βωμοῦ, ὅπου ἐπὶ τόσον χρόνον ἠλπίζεν ὅτι θὰ τὴν ὠδήγῃ, καὶ ὅπου ἐφθانون τέλος, ἐκ κακῆς εἰρωνίας τῆς τύχης νὰ ἐνωθῶσιν, ἐκείνη νεκρὰ καὶ αὐτὸς ἐτοιμοθάνατος. Δὲν ὑπέφερε τὴν ἐπὶ πλέον παράτασιν τῆς ἀμφιβολίας του· προχώρησεν ἵνα βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' αἰῶνης ἐστάθη κρατηθεὶς ἐκ μέσου τοῦ σώματος· ἡ ἄλυσίς του τὸν ἐκράτει δέσμιον ἐπὶ τοῦ στύλου. Ἐτεῖνε τὸν βραχίονα, ἀλλ' ὁ βραχίονας του δὲν ἐφθάνεν ἕως ἐκεῖ. Ἀνεζήτησε περὶ ἑαυτὸν ἀντικείμενόν τι, τῇ βοηθείᾳ τοῦ ὁποῦ νὰ μετετόπιζε τὴν πτυχὴν τοῦ σαβάνου, ἀλλ' οὐδὲν εὗρε· ἐξήντησε πᾶσαν πνοὴν τοῦ στήθους του, ἀλλ' ἡ πτυχὴ ἔμενεν ἀμετακίνητος. Ἐστράφη τότε μὲ κίνημα μανίας ἀπεριγράπτου, ἐδράζε δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὴν ἄλυσον, καὶ ἐν τινάγμῳ εἰς ὃν συνεκέντρωσεν ὅλας του τὰς δυνάμεις, ἐπειράθη νὰ τὴν συντρίψῃ. Οἱ κρίκοι ἦσαν στερεῶς συνηρμοσμένοι, ἡ ἄλυσος ἀντίστη. Τότε ὁ ἱδρὼς ἀνιχνύου μανίας περιέφρευσεν τὸ μέτωπόν του. Ἐπανῆλθε κ' ἐκῆθησε παρὰ πόδας τοῦ στύλου του, ἀφῆκε τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν του καὶ ἀπέμεινεν ἀκίνητος, ἄφωνος ὡς ἡ ἀπόγνωσις, καὶ ὅτε ὁ ἱερεὺς ἐπανῆλθε τὴν ἐπαύριον τὸν ἀνεῦρεν ἐν τῇ αὐτῇ στάσει. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ προῦχώρησε πρὸς

αὐτόν. γαλήνιος καὶ ἡρεμὸς ὡς ἡρμύζεν εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ. Ἐνόμισεν ὅτι ὁ Πασχάλης ἐκοιμήτο, καὶ τῷ ἀπέθηκε τὴν χεῖρα εἰς τὸν ὄμω. Ὁ Πασχάλης ἐφρικίασε, καὶ ἤγειρε τὴν κεφαλὴν.

— Λοιπὸν ! τέκνον μου, εἶπεν ὁ ἱερεὺς, εἴσαι ἔτοιμος πρὸς ἐξομολόγησιν ; εἶμαι ἔτοιμος νὰ σοὶ παρὰσχῶ ἄφεςιν ἀμαρτιῶν...

— Θὰ σοὶ ἀπαντήσω εὐθὺς, πάτερ μου. ἀλλ' ἐν πρώτοις, κάμει μου μίαν τελευταίαν ἐκδούλευσιν, εἶπεν ὁ Βρούνος.

— Ποίαν ; Λέγε.

Ὁ Βρούνος ἠνωρθώθη, ἔλαθεν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν ἱερέα, τὸν ἤγαγε πλησίον τοῦ βωμοῦ ὅσον τὸ μήκος τῆς ἀλύσεως τῷ ἐπέτρεπεν· εἶτα δεικνύων τὸ πτώμα :

— Πάτερ μου, τῷ εἶπε, δὲν ἀποσύρεις ὀλίγον τὸ σάβανον ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτῆς τῆς νεκρᾶς ;

Ὁ ἱερεὺς ἀπέσυρε τὴν πτυχὴν τοῦ σαβάνου. Ὁ Πασχάλης δὲν εἶχεν ἀπατηθῆ. Ἡ γυνὴ ἐκείνη ἦτο ἡ Τερέζα. Τὴν ἐθεώρησε πρὸς στιγμὴν μετὰ βυθίας μελαγχολίας, εἶτα ἔνευσε πρὸς τὸν ἱερέα νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν πτυχὴν εἰς τὴν πρότεραν τῆς θέσιν, καὶ ὁ ἱερεὺς ὑπήκουσε.

— Λοιπὸν ! τέκνον μου, τῷ εἶπεν, ἡ θέα αὐτῆς τῆς γυναικὸς σοὺ ἐνέπνευσεν ἰδέας εὐλαβεστέρας ;

— Ἡ γυνὴ αὐτὴ καὶ ἐγώ, πάτερ μου, ἀπήντησεν ὁ ληστής, ἐγεννήθημεν διὰ νὰ ζήσωμεν ἀγνοὶ καὶ εὐτυχεῖς. Ἐκείνη τὴν κατέστησεν ἐπίσκοπον, ἐμὲ δὲ φονέα. Ἐκείνη μὰς ὠδήγησεν, αὐτὴν διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς παραφροσύνης, καὶ ἐμὲ, διὰ τῆς ἀπελπισίας, εἰς τὸν τάφον εἰς τὸν ὁποῖον ἀμφότεροι σήμερον καταβαίνομεν... Ὁ Θεὸς νὰ τὴν συγχωρήσῃ, ἐὰν τὸ ἀποτολήμῃ, ἀλλ' ἐγὼ δὲν τὴν συγχωρῶ !

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην οἱ φύλακες εἰσῆλθον, ἵνα παραλάβωσι τὸν Πασχάλην καὶ τὸν ἀπαγχίνωσιν εἰς τὸ ἱκρίωμα.

IB'

Ὁ οὐρανὸς ἦτο λαμπρὸς, ἡ ἀτμόσφαιρα καθαρὰ καὶ διαυγής. Ἡ Πάνορμος ἀφουπνίζετο ὡς δι' ἑορτήν. Ἡ πόλις εἶχε συρρεύσει εἰς τὴν ὁδὸν Τολέδου, ἣν ὁ κατὰδικος ἐμελλε νὰ διαβῇ καθ' ὅλον αὐτῆς τὸ μήκος, ἵνα ὠδηγεῖτο ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, ἐνθα εἶχε διανυκτερεύσει, εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ναυτικοῦ, ὅπου ἡ ποινὴ θὰ ἐξετελεῖτο. Τὰ παράθυρα τῶν πρώτων ὀρόφων ἐκοσμοῦντο διὰ κεφαλῶν γυναικῶν, ὅς ἡ περιέργεια εἶχεν ἐγείρει τῆς κλίνης, καθ' ἣν συνήθως ὦραν ὑπνώττουσιν ἔτι. Ἐβλεπέ τις δίκην σκιῶν ἀνακινουμένας ὀπισθεν τῶν δι' αὐτὰς προσωρισμένων ἐν Πανόρμῳ δικτυωτῶν τὰς καλογραφίας τῶν διαφόρων μονῶν τῆς πόλεως καὶ τῶν πλησίων κειμένων μερῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων στεγῶν τῆς πόλεως ἐναέριος τέλος πληθυσμὸς μετεωρίζετο. Πρὸ τῆς θύρας τοῦ ναοῦ εὗρεν ὁ κατὰδικος τὸ φορεῖον τὸ συρόμενον ὑπὸ ἡμιόνων. Προηγούντο ἰαυτοῦ μοναχοί, ὧν οἱ προπορευόμενοι ἐκόμιζον τὸν σταυρὸν καὶ οἱ τελευταῖοι τὸ φέρετρον, καὶ εἶπετο ὁ δῆμιος ἐφιππος καὶ κρατῶν ἐρυθρὰν σημαίαν. Ὁπισθεν τοῦ δημίου, οἱ δύο τοῦ βοηθοῦ ἠκολούθουν πεζῇ. Τέλος, ὀπισθεν τῶν βοηθῶν, ἑτέρα μερὶς μοναχῶν ἐκλείει τὸ ἐπιτελεῖον, προχωρῶν μεταξύ διπλῆς σειρᾶς χωροφυλάκων καὶ στρατιωτῶν, ἐνῶ παραπλεύρως, ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους, ἔτρεχον ἄνδρες περιβεβλημένοι μακρὰ φοιὰ ἱμάτια, μὲ καλύμματα τῆς κεφαλῆς φέροντα ὅπως εἰς τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὸ στόμα, μὲ κωδωνίσκον εἰς τὴν μίαν χεῖρα καὶ θρησκευτικὸν τι σύμβολον εἰς τὴν ἑτέραν, πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ καθαρτηρίου τῆς ψυχῆς τοῦ ζώντος ἔτι ἐγκληματίου.

Ἡ φήμη ἐν τέλει εἶχε διαδόθῃ μεταξύ ὅλου αὐτοῦ τοῦ πλήθους τοῦ ὅτι ὁ κατὰδικος δὲν ἠθέλησε νὰ ἐξομολογηθῇ. Καὶ προσέειδε τοῦτο μείζον κύρος εἰς τὰς διαδόσεις περὶ καταχθονίου συνθήκας μεταξύ Βρούνου καὶ τοῦ διαδόλου. Συνκίσθημα τρόμου κατεῖχε λοιπὸν γενικῶς ὅλην αὐτὴν τὴν περίεργον ἀλλ' ἄφωνον πληθύν, καὶ οὐδεμία ὁμιλία, οὐδεμία κραυγὴ,

οὐδεὶς ψίθυρος ἐτάραττε τὰς νεκρωσίμους ψαλμωδίας τῶν προπορευομένων καὶ τῶν ἐπομένων μοναχῶν· ὀπισθεν τῶν τελευταίων τούτων, καὶ ἐφ' ὅσον ὁ κατὰδικος προχωρεῖ ἐν τῇ ὁδῷ Τολέδου, οἱ περίεργοι ἀπετέλεσαν συμπαγὲς ἐπιτελεῖον καὶ τὸν συνῶδουν πρὸς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ναυτικοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Πασχάλην, ἦτο ὁ μόνος ὅστις ἐφαίνετο ὅπως ἀταραχὸς ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους τούτου, καὶ ἠτένιζε τοὺς περιστοιχίζοντας αὐτὸν μὲ βλέμμα οὐδὲν ἐνέχον τὸ ταπεινὸν ἢ τὸ ἐπιδεικτικόν, καὶ ὡς ἄνθρωπος ὅστις, γνωρίζων τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἀτόμου πρὸς τὴν πολιτείαν, καὶ τὰ καθήκοντα τῆς κοινωνίας ἐναντίον τῶν ἀτόμων, δὲν μετανοεῖ ὅτι ἐλησμόνησε τὰ πρώτα, καὶ δὲν παραπονεῖται διότι ὑπέκει εἰς τὰ ἄλλα. Τὸ ἐπιτελεῖον ἔστη πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τῆς πλατείας τῶν Τεσσάρων Τμημάτων, τῆς ἀποτελούσης τὸ κέντρον τῆς πόλεως, διότι τοσούτον πλῆθος συνωστίζετο ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ Κρισσάρου, ὥστε εἶχε διασπάσει τοὺς στρατιώτας καὶ οἱ μοναχοὶ δὲν ἠδύναντο νὰ προχωρήσουν. Ὁ Πασχάλης ἐπωφελήθη τῆς στιγμῆς ὁρῆτος ἐπὶ τοῦ φορεῖου τοῦ, καὶ ἠτένισε περὶ ἑαυτὸν ὡσεὶ ἀναζητῶν τινὰ πρὸς ὃν εἶχε νὰ ῥώσῃ τελευταίαν τοῦ ἐντολήν. Ἀλλὰ, μετὰ μακρὰν ἐξέτασιν, μὴ ἀνευρὼν ἐκεῖνον ὃν ἐζήτηι, ἐπανεπέσεν ἐπὶ τοῦ ἀχυρίνου δέματος τοῦ χρησιμεύοντος αὐτῷ ὡς κάθισμα καὶ ἡ ὄψις τοῦ προσέλαβε σκυθρωπότητα ἐπιτεινόμενην μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν τὸ ἐπιτελεῖον ἔφθασεν ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ναυτικοῦ. Ἐκεῖ, νέος συνωστισμὸς ἔλαβε χώραν, ἀπαντήσας νέον σταθμόν. Ὁ Πασχάλης ἠγέρθη ἐκ δευτέρου, ἐρρίψεν ἐν πρώτοις βλέμμα ἀδιάφορον ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου πρὸς τὴν πλατεῖαν ἄκρον, εἶτα διεξελθὼν ὅλον τὸ ἄπειρον τῆς πλατείας πλήθος, τὸ ὑπῆεν ὁμοιάζει πρὸς ταῖχος ἀποτελούμενον ἐκ κεφαλῶν ἐξαίρεται τοῦ δώματος τοῦ πρίγκηπος Βουτέρα, ὅπερ ἦτο παντελῶς κενόν, προσήλωσε τὸ βλέμμα ἐπὶ πλουσίου ἐξώστου, περικοσμήτου δι' ἀτλαζωτοῦ ὑφάσματος μὲ χρυσᾶ ἄνθη, καὶ ἐστεγασμένον διὰ πορφυροῦ ἀλεξηλίου. Ἐκεῖ, ἐπὶ τινος κρηπίδος, φιλοξενούσης τὰς ὀρασιότερας τῶν γυναικῶν καὶ τοὺς εὐγενεστέρους τῶν ἀρχόντων τῆς Πανόρμου, εὐρίσκετο ἡ ὀρακία Γέμμα τοῦ Καστέλ Νόβο, ἥτις μὴδὲ στιγμὴν θελήσασα νὰ χάσῃ ἐκ τῆς ἀγωνίας τοῦ ἐχθροῦ τῆς, εἶχε στήσει τὸν θρόνον τῆς ἀντικρῆς τοῦ ἱκρίωματος. Τὸ βλέμμα τοῦ Πασχάλη Βρούνου καὶ τὸ ἰδικόν τῆς συννητήθησαν, καὶ διεσταυρώθησαν ὡς δύο ἀστραπαὶ ἐκδικήσεως καὶ μίσους. Καὶ διεσταυρῶντο ἔτι, ὁπότε κραυγὴ ἀλλόκοτος ἀνεδόθη ἀπὸ τοῦ πλήθους τοῦ περιστοιχίζοντος τὸ φορεῖον. Ὁ Πασχάλης ἐρρίγησεν, ἐστράφη ζωηρῶς πρὸς τὸ μέρος ὁπότεν ἡ κραυγὴ προήρχετο, καὶ ἡ ὄψις τοῦ ἀνέλαβε πάραυτα οὐ μόνον τὴν πρότεραν τῆς γαλήνιος ἐκφρασιν, ἀλλὰ καὶ φαινομενικὴν τινὰ προσέτι χαρὰν. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὸ ἐπιτελεῖον προύχωρησε κατὰ ἐν βῆμα ἵνα ἀναλάβῃ τὴν πορείαν τοῦ, ἀλλ' ὁ Βρούνος ἔκραξε διὰ φωνῆς ἡχηρᾶς :

— Σταθῆτε.

Ἡ λέξις αὐτὴ ἐπήνεγκε μαχικὸν ἀποτέλεσμα· ὅλον τὸ πλῆθος ἐφάνη προσηλωθὲν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· ὅλον αἱ κεφαλαὶ ἐστράφησαν πρὸς τὸν κατὰδικον, καὶ μυρία διάπυρα βλέμματα προσηλωθήσαν ἐπ' αὐτοῦ.

— Τί θέλει ; ἠρώτησεν ὁ δῆμιος.

— Νὰ ἐξομολογηθῶ, εἶπεν ὁ Πασχάλης.

— Ὁ ἱερεὺς δὲν εἶνε πλέον παρὼν, τὸν εἶχες ἀποπέμψει.

— Ὁ συνήθης πνευματικὸς μου εἶνε αὐτός ὁ μοναχὸς ὅστις εὐρίσκεται ἐδῶ ἀριστερᾷ μου μεταξύ τοῦ πλήθους. Δὲν ἠθέλησα ἄλλον, ἀλλὰ θέλω αὐτόν. Ὁ δῆμιος ἐποίησε κίνημα ἀθημενίας καὶ ἀρνήσεως. Ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμὴν ὁ λαὸς, ὅστις εἶχεν ἀκούσει τὴν αἴτησιν τοῦ κατὰδικου, ἀνέκραξε :

— Τὸν πνευματικόν ! τὸν πνευματικόν ! Ὁ δῆμιος ὑπεχρώθη νὰ ὑποκύβῃ. Ἐπλησίασε πρὸς τὸν μοναχόν· ἦτο μεγαλόσωμος μελαγχροινὸς νεανίας ὅστις ἐφαίνετο καταβληθεὶς ἐκ τῆς μοναχικῆς διαίτης· προύχωρησε πρὸς τὸ φορεῖον

καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτοῦ. Πάραυτα ὁ Βροῦνος ἐγονυπέτησε. Τὸ σημεῖον ὑπῆρξεν γενικόν· ἐν τῇ ὁδῷ, εἰς τοὺς ἐξώστας, ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων στεγῶν, ἅπαντες ἐγονυπέτησαν· ὁ δῆμιος μόνος ἀπέμεινεν ἐπὶ τοῦ ἵππου του καὶ οἱ βοηθοὶ του ὄρθιοι, ὡσεὶ τὰ κατηραμένα αὐτὰ ὄντα ἀπετέλουν ἐξαιρέσειν τοῦ γενικοῦ κανόνος. Ταυτοχρόνως οἱ μοναχοὶ ἤρχισαν νὰ ψάλλωσι τὰς προσευχὰς τῶν ἐτοιμοθανάτων ἵνα μὲ τὴν φωνὴν των καλύψωσι τὸν θόρυβον τῆς ἐξομολογήσεως.

— Ἐπὶ πολὺ σὲ ἀνεζήτουν, εἶπεν ὁ Βροῦνος.

— Σὲ περιέμενον ἐδῶ, ἀπήντησεν ὁ Ἀλῆς.

— Ἐφοδῆθην μὴ ἡθέλουν τὴν ὑπόσχεσιν ἣν μοι εἶχον δώσει.

— Τὴν ἐτήρησαν πιστῶς· εἶμαι ἐλεύθερος.

— Ἀκουσον καλῶς.

— Ἀκούω.

— Ἐδῶ πρὸς δεξιᾷ μου—ὁ Βροῦνος ἐστράφη, διότι αἱ χεῖρες του ἦσαν δεδεμέναι· καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ δεῖξῃ ἄλλως— εἰς αὐτὸν τὸν ἐξώστην τὸν ἐπεστρωμένον μὲ χρυσᾷ ἀτλαζωτᾷ...

— Λαίπν...

— Ὑπάρχει γυνὴ νέα, ὠραία, φέρουσα ἄνθη εἰς τὴν κόμην.

— Τὴν βλέπω. Εἶνε γονυπετῆς· καὶ ὀφείλει ὡς αἱ ἄλλαι.

— Ἡ γυνὴ αὐτῇ, εἶνε ἡ κόμησσα τοῦ Καστέλ Νόβο.

— Κάτωθεν τοῦ παραθύρου τῆς ὑποῖας σὲ περιέμενον ὅτε εἶχες πληγωθῇ εἰς τὸν ὦμον.

— Ἡ γυνὴ ἐκείνη εἶνε ἡ αἰτία ὅλων μου τῶν συμφορῶν· ἐκείνη μὲ ὤθησεν εἰς τὸ πρῶτον ἐγκλημα· ἐκείνη μὲ φέρει ἐδῶ.

— Καλὰ.

— Δὲν θ' ἀπέθνησκον ἡσυχῶς ἂν ἐνόμιζον ὅτι θὰ ἐπέβη ἐμοῦ, εὐτυχῆς καὶ τιμωμένη, ἐξηκολούθησεν ὁ Βροῦνος.

— Ἀπόθανε ἡσυχῶς, ἐξηκολούθησε τὸ παιδίον.

— Εὐχαριστῶ, Ἀλῆ.

— Ἀφες με νὰ ἀποθάνω, πάτερ.

— Ὑγιάεινε!

— Χαίρε!

Ὁ νεαρὸς μοναχὸς ἠσπάσθη τὸν κατὰδικον, ὡς συνειθίζει ὁ ἱερεὺς, ἀφοῦ ἐξωμολόγησε τὸν ἐνοχον, εἴτα κατέβη τοῦ φορείου καὶ ἐγένετο ἀφανὴς ἐν τῷ πλήθει.

— Ἐμπρός, εἶπεν ὁ Βροῦνος.

Καὶ τὸ ἐπιτελεῖον ὑπῆκουσεν ἐκ νέου, ὡς εἰ ὁ ὁμιλῶν εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ δίδῃ τὸ πρόσταγμα. Ὅλοι ἀνηγέρθησαν. Ἡ Γέμμα ἐπανεκάθησε μειδιῶσα. Τὸ ἐπιτελεῖον ἐξηκολούθησε τὴν πρὸς τὸ ἱκρίωμα πορείαν του. Ὅτε ἔφθασαν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον, ὁ δῆμιος ἀφίππευσεν, ἀνέβη ἐπὶ τοῦ ἱκρίωματος, ἀνερριχθῆν ἐπὶ τῆς κλίμακος, ἔστησε παραπλευρῶς τὴν πορφυρὰν του σημαίαν, ἐδεχαιώθη ὅτι τὸ σχοινίον ἦτο καλῶς προσηρμοσμένον καὶ ἔρριψε τὸ ἱμάτιόν του. ἵνα ἔχῃ πλείονα ἐλευθερίαν εἰς τὰς κινήσεις του. Πάραυτα ὁ Πασχάλης ἐπήδησε κάτω τοῦ φορείου, παρεμέρισε διὰ διπλῆς τῶν ὤμων κινήσεως τοὺς ὑπηρέτας, εἴτινες ἤθελον νὰ τὸν βοηθήσουν, ἀνέβη ταχέως ἐπὶ τοῦ ἱκρίωματος καὶ ἐπῆγεν ὁ ἴδιος νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῆς κλίμακος, ἣν ὤφειλε ν' ἀνέλθῃ. Τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμήν, ὁ μοναχὸς ὁ φέρων τὸν σταυρόν, τὸν ἐτοποθέτησε κατέναντι τοῦ Πασχάλη, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται νὰ τὸν βλέπῃ κατ' ὅλον τῆς ἀγωνίας του τὸ διάστημα. Οἱ μοναχοί, οἱ κομίζοντες τὸ φέρετρον, ἐτοποθετήθησαν ὀπισθεν, καὶ ὁ στρατὸς ἀπετέλεσε κύκλον περὶ τὸ ἱκρίωμα, ἀφήσας μόνον ἐν μέσῳ του τὰς δύο ὁμάδας τῶν μοναχῶν, τὸν δῆμιον, τοὺς θεράποντάς του καὶ τὸν κατὰδικον. Ὁ Πασχάλης ἀνῆλθε τὴν κλίμακα μόνος, μὲ τὴν συνήθη του γαλήνην· καὶ ὡς ὁ ἐξώστης τῆς Γέμμας ἦτο κατέναντί του, εἶδον ὅτι ἔρριψε βλέμμα πρὸς τὰ ἐκεῖ μειδιῶν. Ταυτοχρόνως ὁ δῆμιος τῷ διεπέρασε τὸ σχοινίον περὶ τὸν λαιμόν καὶ τὸν ἔρριψε πρὸς τὰ κάτω τῆς κλίμακος. Πάραυτα ὠλισθήσθη κατὰ μῆκος τοῦ σχοινίου καὶ ἀφέθη μεθ' ὅλου τοῦ βάρους του ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ κατὰδικου, ἐνῷ οἱ βοηθοί, προσαρτηθέντες ἀπὸ τῶν κνημῶν του, ἐξυγίζοντο ἐκ τοῦ κάτω μέρους τοῦ σώματος. Ἀλλ' αἰφνης τὸ σχοινίον, μὴ ὂν πολὺ στερεὸν διὰ τὸ τετραπλοῦν αὐτὸ φορτίαν,

ἀπεκόπη καὶ ὅλη αὐτὴ ἡ μυσαρὰ μάζα, ἣν ἀπετέλουν ὁ δῆμιος, οἱ βοηθοὶ καὶ τὸ θῦμα, ἐκυλίσθη ἐπὶ τοῦ ἱκρίωματος.

Ἐν τούτοις ἀνὴρ τις ἠνωρθώθη πρῶτος· ἦτο ὁ Πασχάλης Βροῦνος, οὐτινος εἶχον λύσει τὰς χεῖρας ἐν τῇ στιγμῇ τῆς ἐκτελέσεως, καὶ ὅστις ἠνωρθώθη ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς, φέρων πρὸς δεξιᾷ τοῦ στήθους τὴν μάχαιραν, ἣν ὁ δῆμιος τῷ εἶχε βυθίσει ὅλην πρὸς τὸ πλευρὸν ἐκεῖνο.

— Ἀθλίε! εἶπεν ὁ ληστής ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν δῆμιον· ἄθλιε! οὔτε διὰ δῆμιος εἶσαι ἄξιος, οὔτε διὰ ληστής· οὔτε νὰ κρεμάξῃς γνωρίζεις, οὔτε νὰ φονεύῃς!

Ταῦτα εἰπὼν, ἀπέσπασεν ἐκ δεξιῶν τὴν μάχαιραν, τὴν ἐβύθισε πρὸς τὸ ἀριστερὸν πλευρὸν καὶ κατέπεσε νεκρὸς.

Μεγάλῃ τότε βοῇ καὶ μέγας θόρυβος ἐπῆλθεν ἐν τῷ πλήθει· οἱ μὲν ἔφυγον μακρὰν τῆς πλατείας, ἄλλοι συνέρρευσαν περὶ τὸ ἱκρίωμα. Οἱ μοναχοὶ ἀπεκόμισαν τὸν νεκρὸν κατὰδικον, καὶ ὁ δῆμιος διεμελίσθη ὑπὸ τοῦ ὄχλου. Τὴν ἐσπέραν ὁ πρίγκηψ Καρίνης ἐδείπνα εἰς τοῦ ἀρχιεπισκόπου τοῦ Μουρεᾶλ, ἐνῷ ἡ Γέμμα, μὴ δυναμένη νὰ γίνῃ δεκτὴ παρὰ τῷ ἱεράρχῃ, ἐμείνεν εἰς τὴν ἑπαυλιν Καρίνη. Ἡ ἐσπέρα ἦτο λαμπρὰ ὡς καὶ ἡ πρωία. Ἐξ ἐνός τῶν παραθύρων τοῦ δι' ἀτλαζίου ἐπεστρωμένου θαλάμου, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ ἠνεψάμεν τὴν πρώτην σκηνὴν τῆς ἱστορίας μας, διέκρινέ τις τελείως τὴν Ἀλικούδην, καὶ ὀπισθεν αὐτῆς, δίκην ἀτμοῦ κυμαινόμενου ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὰς νήσους Φιλικούδην καὶ Σαλίην. Διέκρινέ τις δεξιᾷ, ἀπὸ προσόδων μέχρι κορυφῆς, τὸ ὄρος Πελλεγρίνον, καὶ ἡ θέα ἐξετείνετο μέχρι τοῦ Μουρεᾶλ. Πρὸ τοῦ παραθύρου ἐκεῖνου διέμεινεν ἡ ὠραία κόμησσα Γέμμα, τὸ βλέμμα προσηλωσὰ ἐπὶ τῆς ἀρχαίας ἐδρᾶς τῶν Νορμανδῶν βασιλέων, καὶ ζητοῦσα νὰ διακρίνῃ ἐν ἐκάστῳ ὀχήματι τὸ τοῦ ἀντιβασιλέως. Τέλος ἐπῆλθεν ἡ νύξ, καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ δωμάτιόν της, ἐκάλεσε τὴν θαλαμηπόλον της, καὶ κατὰκοπος ἐκ τῶν συγκινήσεων τῆς ἡμέρας κατεκλίθη.

Ὡς πρὸς τὸν πρίγκηπα, δὲν ἤργησε ν' ἀποχωρήσῃ τοῦ δειπνοῦ. Ἐσήμαινεν ἡ ἐνδεκάτη, ὅτε τὸ ὄχημα τοῦ ἀντιβασιλέως τὸν ἀπεκόμιζεν.

Ἡμίσεια ὥρα τῷ ἤρκεσεν ἵνα φθάσῃ εἰς Πάνορμον, καὶ ἐντὸς πέντε λεπτῶν διήνυσεν τὸ διάστημα τὸ χωρίζον ἀπὸ τῆς πόλεως τὴν ἑπαυλιν. Ἡρώτησε τὴν θαλαμηπόλον ποῦ εὕρισκετο ἡ Γέμμα, καὶ ἐκείνη τῷ ἀπήντησεν ὅτι ἡ κυρία κόμησσα, κουρασμένη οὖσα, εἶχε κατακλιθῇ περὶ τὴν δεκάτην.

Ὁ πρίγκηψ ἀνῆλθε ζωηρῶς εἰς τὸν θάλαμον τῆς ἐρωμένης του καὶ ἠθέλησε ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν τῆς εἰσόδου, ἀλλ' ἦτο κλειστὴ ἔσωθεν διὰ τοῦ σύρτου. Ἐπορεύθη τότε πρὸς τὴν κρυφίαν θύραν, τὴν κειμένην πρὸς τὸ ἕτερον πλευρὸν τῆς κλίνης εἰς τὴν παστάδα τῆς Γέμμας, ἠνοιξεν αὐτὴν ἐλαφρῶς, ἵνα μὴ ἀφυπνίσῃ τὸ θελκτικὸν πλάσμα, καὶ ἔστη πρὸς στιγμήν ἵνα τὴν ἀτενίσῃ ἐν τῇ ἀταξίᾳ τοῦ ὕπνου, τῇ τόσον τερπνῇ καὶ χαρίεσσῃ. Λυχνία ἐξ ἀλαβάστρου, ἀνητηρημένη ἀπὸ τῆς ὀροφῆς διὰ τριῶν ἀλύσεων ἐκ μαργαριτῶν, ἐφώτιζεν αὐτὴ μόνη τὸν θάλαμον, καὶ ἐφεγγεν οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἐνοχλῇ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν ὥρᾳ ὕπνου. Ὁ πρίγκηψ ἔκλινε λοιπὸν ἐπὶ τῆς κλίνης ἵνα κάλλιον ἴδῃ. Ἡ Γέμμα ἦτο ἐξηπλωμένη, ὅλον σχεδὸν τὸ στήθος ἔχουσα ἐξω τοῦ σκεπάσματος, καὶ περὶ τὸν λαιμόν της ἔφερε τὸν βόαν ὅστις, ὡς ἐκ τοῦ βαθύος χρώματος του, ἀντετίθετο θαυμασιῶς πρὸς τὴν λευκὴν τῆς ἐπιδερμίδος. Ὁ πρίγκηψ ἐθεώρησεν ἐπ' ὀλίγον τὸ μαγευτικὸν αὐτὸ ἄγχαλμα, πάραυτα ὁμῶς ἡ ἀκίνησίς του τὸν ἐξέπληξεν· ἔκλινε πλείοτερον, καὶ εἶδεν ὅτι τὸ πρόσωπον ἦτο ἀλλοκότως ὠχρόν, προσήγγισε τὸ οὖς καὶ οὐδόλως ἤκουσεν ἀναπνοήν, ἔψαυσε τὴν χεῖρα καὶ τὴν ἠσθάνθη ψυχρὰν. Τότε ἐπέρασε τὸν βραχίονά του ὑπὸ τὸ λατρευτὸν αὐτὸ σῶμα, ἵνα προσεγγίσῃ πρὸς τὸ στήθος του, ἀλλὰ τὸ ἀφῆκε πάραυτα νὰ ἐπαναπέσῃ ἐκβάλλον κραυγὴν φρικώδους τρόμου· ἡ κεφαλὴ τῆς Γέμμας ἀποσπασθεῖσα τῶν ὤμων εἶχε κυλισθῇ ἐπὶ τοῦ δαπέδου. Τὴν ἐπαύριον ἀνεύρον κάτωθεν τοῦ παραθύρου τὸ ὑατὰγάνιον τοῦ Ἀλῆ.